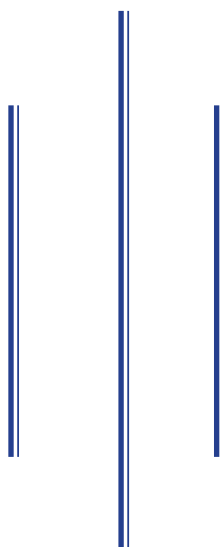

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका पार्श्वचित्र

(Ainselukharka Rural Municipality Profile)

प्रकाशक

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

ऐसेलुखर्क

१ नं. प्रदेश, खोटाङ, नेपाल

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका पार्श्वचित्र

प्रकाशक	: ऐसेलुखर्क गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, ऐसेलुखर्क, खोटाङ
संरक्षक	: अध्यक्ष श्री विश्वनाथ निरौला
	: उपाध्यक्ष श्री पुष्पकला भुजेल
सम्पादक मण्डल	: श्री जीवन निरौला
	: श्री बुद्धिप्रसाद घिमिरे
	: श्री युवराज फुयाँल
	: श्री पदम राई
विशेष सहयोगी	: श्री सोम प्रसाद घिमिरे
कम्प्यूटर सेटिङ/डिजाइन	: श्री सुवास राई
प्रथम संस्करण	: वि.सं. २०७५
प्रकाशित प्रति	: ५०० प्रति
सर्वाधिकार	: ऐसेलुखर्क गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, खोटाङ
सम्पर्क	: ०३६-४१११०३, ४१११०४
	aiselukharka2073@gmail.com
	www.aiselukharkamun.gov.np

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
ऐसेलुखर्क, खोटाङ
१ नं. प्रदेश, नेपाल

☎ ०३६-४९९९०३

☎ ०३६-४९९९०४

Email: aiselukharka2073@gmail.com

www.aiselukharkamun.gov.np

प.सं. २०७४/०७५

च.नं.

मिति : २०७५/०९/०९

विषय : मन्तव्य ।

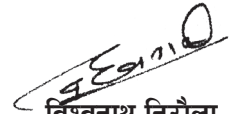
ऐसेलुखर्क गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयले नयाँ वर्ष २०७५ को आगमनसँगै गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणहरू समेटिएको 'ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाका पार्श्वचित्र' प्रकाशन गर्न लागेको खबरले मलाई हर्षित तुल्याएको छ ।

गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक, सांस्कृतिक, पर्यटकीय एवं अन्य पर्यावरणीय पक्षहरूको अवस्थालाई अध्ययन गरी तथ्याङ्कीय रूपमा प्रस्तुत गरिएको यस पार्श्वचित्र गाउँपालिकाको विकासको वर्तमानको अवस्थालाई स्पष्ट पार्दै गाउँपालिकाले आगामी दिनमा गर्नुपर्ने कार्यहरू एवं गाउँपालिकाले लिनुपर्ने विकास सम्बद्ध नीतिनियमहरूको तर्जुमामा महत्त्वपूर्ण आधार बन्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।

ऐतिहासिक स्थानीय तहको निर्वाचनपश्चात् गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको वास्तविक अवस्थालाई आँकलन गरी त्यसैका आधारमा विभिन्न विषयगत क्षेत्रको सुधारमा यो पार्श्वचित्र महत्त्वपूर्ण सूचनाको स्रोत बन्ने नै छ । ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको बारेमा चासो राख्ने व्याक्ति, संस्था, विकासका साभेदार, दातृ निकाय, अध्येता/अनुसन्धानकर्ता, पेसाकर्मी, बुद्धिजीवि, प्राध्यापक, शिक्षक एवं विद्यार्थीलगायत आम नागरिकमा यो पुस्तक निश्चय अमूल्य र आधिकारिक दस्तावेज बन्नेछ ।

अन्त्यमा यस पार्श्वचित्र प्रकाशनमा अहोरात्र खटिनुहुने गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

नयाँ वर्ष २०७५ को मंगलमय शुभकामना ।

विश्वनाथ निरौला
अध्यक्ष

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
ऐसेलुखर्क, खोटाङ
१ नं. प्रदेश, नेपाल

☎ ०३६-४९९९०३

☎ ०३६-४९९९०४

Mail : aiselukharka2073@gmail.com

www.aiselukharkamun.gov.np

प.सं. २०७४/०७५

च.नं.

मिति : २०७५/०९/०९

विषय : मन्तव्य ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयले गाउँपालिकाको समग्र वस्तुस्थितिहरू समेटेर 'ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाका पार्श्वचित्र' प्रकाशन गर्न लागेकोमा मलाई अत्यन्त खुसी लागेको छ । गाउँपालिकाको विविध पक्षहरूको अध्ययन गरी तयार पारिएको यस पुस्तक सरोकारवालाहरू सबैमा अति उपयोगी दस्तावेज हुनेमा म विश्वस्त छु ।

गाउँपालिकाको ऐतिहासिक विकासक्रमदेखि वर्तमान स्थितिसम्म मूल्याङ्कन गरी आगामी दिनमा गाउँपालिकाले अपनाउनुपर्ने रणनीतिहरूको तर्जुमामा यो पुस्तक महत्त्वपूर्ण तथा सहयोगी दस्तावेज हुने नै छ ।

अन्त्यमा यसको तयारी एवं प्रकाशनमा संलग्न सम्पूर्ण कर्मचारीहरू एवं सुभाष सल्लाह प्रदान गर्नुहुने महानुभावहरूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

नयाँ वर्ष २०७५ सालको मंगलमय शुभकामना ।

पुष्पकला भुजेल

उपाध्यक्ष

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
ऐसेलुखर्क, खोटाङ
१ नं. प्रदेश, नेपाल

☎ ०३६-४१११०३

☎ ०३६-४१११०४

Mail: aiselukharka2073@gmail.com

www.aiselukharkamun.gov.np

प.सं. २०७४/०७५

च.नं.

मिति : २०७५/०१/०१

विषय: मन्तव्य ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले गाउँपालिका क्षेत्रभित्रको समग्र पक्षको अवस्थालाई अध्ययन एवं विश्लेषण गर्दै यो पार्श्वचित्र तयार गरेको छ । नेपालको संविधानले सङ्घीयतामार्फत सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई छुट्टा छुट्टै संवैधानिक अधिकारहरू तोकिएको छ र केही साझा अधिकारहरूसमेत स्पष्ट पारेको छ । स्थानीय तहको निर्वाचनमार्फत स्थानीय सरकारहरूको गठन भई गाउँगाउँ एवं घर-घरमा सरकार पुगेको अवस्था छ । यसरी गठित स्थानीय सरकार आफ्नो क्षेत्रभित्र विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न, चाहेजस्तो विकास गर्न तथा स्वतन्त्र एवं जिम्मेवार रहेका छन् ।

यसै सन्दर्भमा ऐसेलुखर्क गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले गाउँपालिकाको विकासको वर्तमान अवस्था, जनसङ्ख्याक वितरण, सामाजिक तथा सांस्कृतिक पक्षलगायतका विविध क्षेत्रहरूको अवस्थालाई सुक्ष्म रूपले अध्ययन गरी यो पार्श्वचित्र तयार गर्ने जमर्को गरेको छ । यसबाट गाउँपालिकाले लिएको विकाससम्बन्धी नीति, योजना र कार्यक्रमहरूको अधिकतम कार्यान्वयन गर्न सघाउ पुग्ने विश्वास गर्न सकिन्छ । पार्श्वचित्रभित्र यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरूको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि, सामाजिक जनजीवन, प्राकृतिक स्रोत साधनहरूको अवस्थाहरूलाई विभिन्न परिच्छेदमा उल्लेख गरिएको छ । यसका साथै स्थानीय तहको निर्वाचन, २०७४ बाट निर्वाचित ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरू, चालु आ.व. २०७४/०७५ मा ऐसेलुखर्क गाउँसभाबाट स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमहरू, गाउँपालिका कर्मचारीहरू, स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूलगायतको विवरण अनुसूचीहरूमा उल्लेख गरिएको छ ।

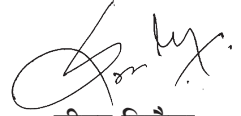
छोटो समयको तयारी, कार्यालयको कार्यव्यस्तता, सीमित बजेटको परिधिमा रही तयार गर्नुपर्ने बाध्यता एवं द्वितीय तथ्याङ्कहरूको प्रयोग जस्ता कारणले गर्दा पहिलो पटक तर्जुमा गरिएको यस पार्श्वचित्रभित्र त्रुटिहरू तथा समेट्न छुटेका विषयहरू प्रशस्तै हुन सक्छन् । यस्ता छुटेका विषय तथा त्रुटिहरूप्रति सचेत पाठकवर्गबाट प्राप्त सल्लाह तथा रचनात्मक सुझावहरूको सदैव स्वागत गर्दछौं । साथै, त्रुटिहरूलाई आगामी प्रकाशनमा निश्चय नै सच्याउने प्रतिवद्धतासमेत व्यक्त गर्दछु ।

यो पार्श्वचित्र ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाबारेमा चासो राख्ने जुनसुकै व्यक्ति, संस्था, पेशाकर्मी, व्यवसायी, अध्येता, शिक्षक, विद्यार्थी एवं सरोकारवालाहरूलाई महत्त्वपूर्ण स्रोत सामाग्री हुने मैले विश्वास गरेका छु ।

यस पार्श्वचित्र तयार गर्ने क्रममा महत्त्वपूर्ण सल्लाह सुझाव प्रदान गर्नुहुने गाउँ कार्यपालिका पदाधिकारीज्यूहरू, कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै प्रकाशनमा विशेष सहयोग गर्ने श्री सोम प्रसाद घिमिरेलगायत कम्प्युटर सेटिङ तथा डिजाइनिङमा अमूल्य सहयोग गर्नुहुने सूचना तथा प्रसारण विभागका कम्प्युटर अपरेटर श्री सुवास राईप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

अन्त्यमा यस पार्श्वचित्रबारे पुनः रचनात्मक एवं सकारात्मक सुझावहरूको अपेक्षा गर्दै आम ऐसेलुखर्क बासी एवं पाठकमाझ यस पार्श्वचित्र प्रस्तुत गर्दछौं ।

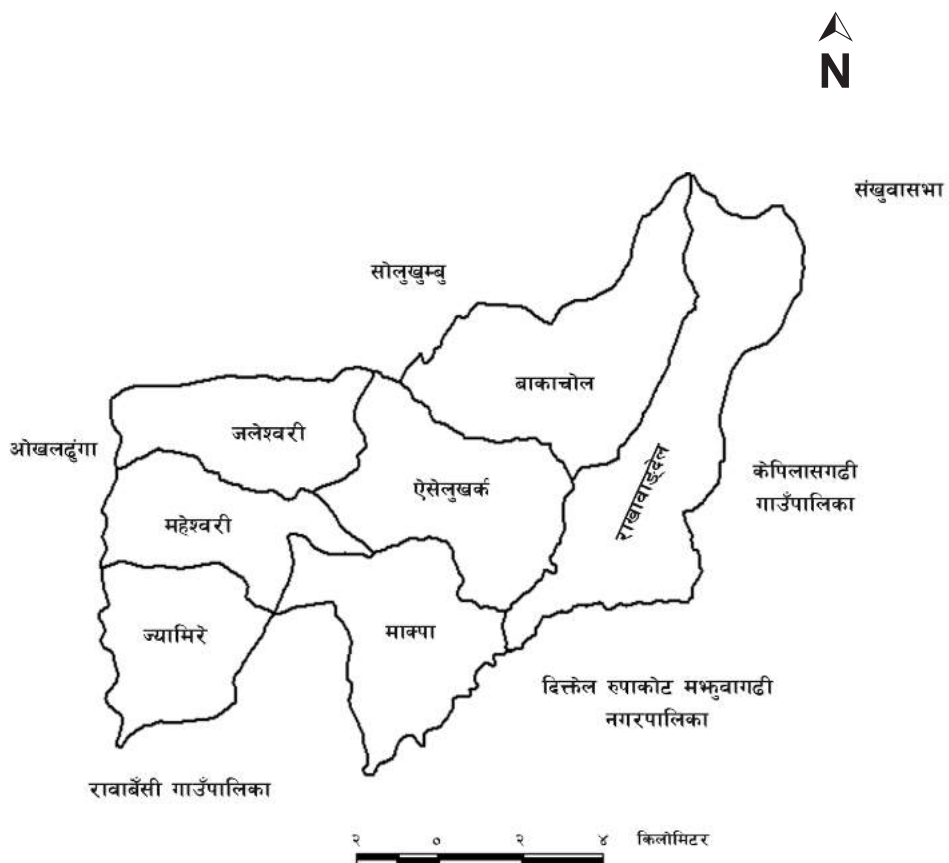
नयाँ वर्ष २०७५ सालको मंगलमय शुभकामना ।

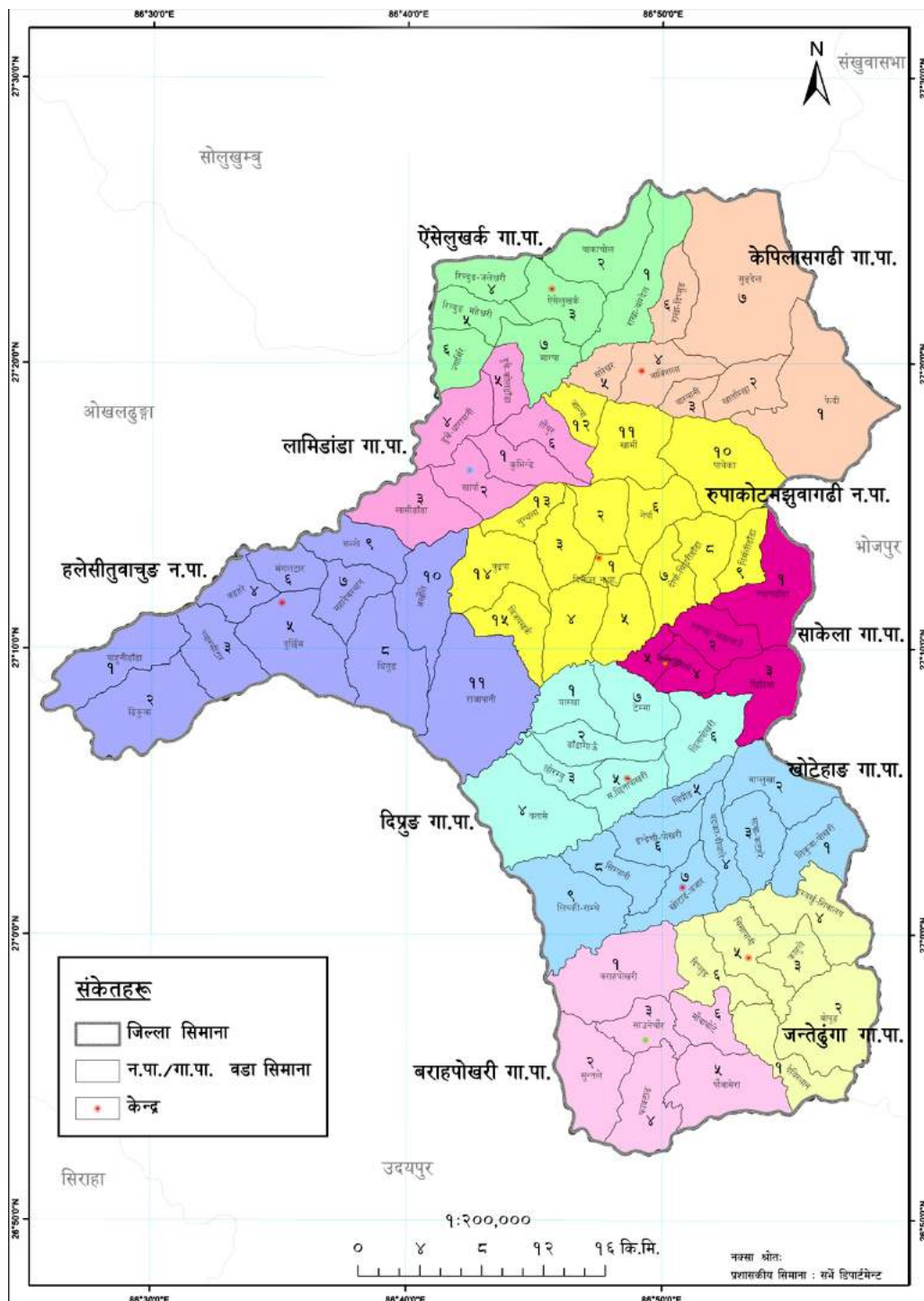
जीवन निरौला

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको नक्सा

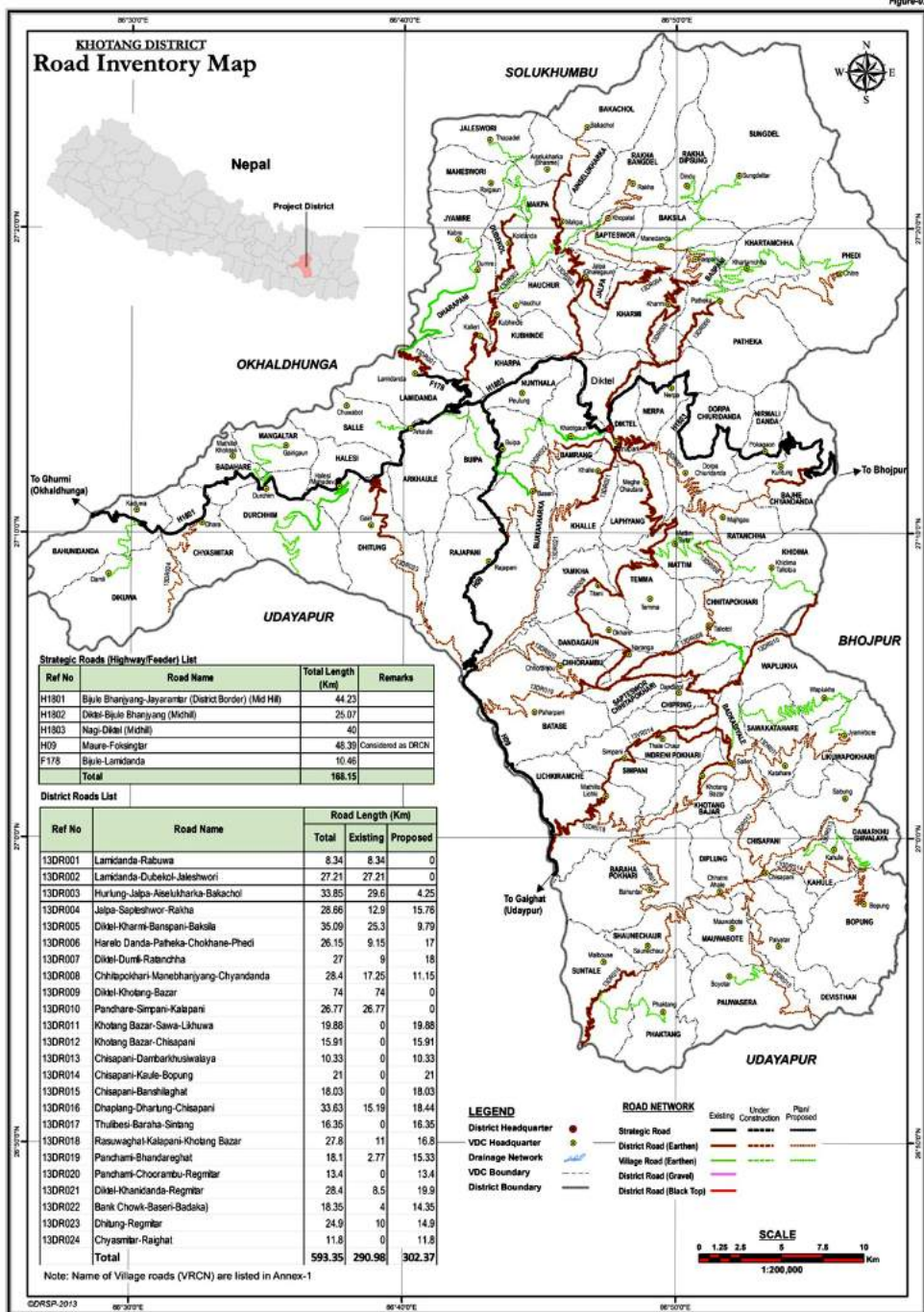

खोटाङ जिल्लाको नक्सा

खोटाङ जिल्लाको सडक नक्सा

Figure-02

शब्द संक्षेप

आ.व.	: आर्थिक वर्ष
गाविस	: गाउँ विकास समिति
गैसस	: गैरसरकारी संस्था
जिविस	: जिल्ला विकास समिति
जिपं	: जिल्ला पञ्चायत
वर्ग कि.मि.मि.	: वर्ग किलोमिटर
ADB	: Asian Development Bank
CYP	: Couple-Year of Protection
DDC	: District Development Committee
DFID	: Department for International Development
DTMP	: District Transport Master Plan
ECD/PPC	: Early Childhood Development /Pre-Primary Childhood
GIS	: Geographical Information System
IUD	: Intra-Uterine Device
LGCDP	: Local Governance and Community Development
NTC	: Nepal Telecom
PPP	: Purchasing Power Parity
RAP	: Rural Access Program
STM	: Synchronous Transport Module
VDC	: Village Development Committee
VDP	: VaccinePreventive Disease

विषय सूची

शीर्षक

पेज नं.

खण्ड (क) प्रारम्भिक

१. ऐसेलुखर्क गाउँपालिका पार्श्वचित्र	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	१
१.३ अध्ययन विधि	१
१.४ अध्ययन सीमा	१

खण्ड (ख) गाउँपालिकाको परिचय

२. ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको परिचय	५
२.१ परिचय	५
२.२ भौगोलिक अवस्थिति	५
२.३ गाउँपालिका केन्द्र	५
२.४ सीमाना	५
२.५ क्षेत्रफल	६
२.६ हावापानी	६
२.७ प्रमुख खाना	६
२.८ प्रमुख व्यापारिक महत्त्वका स्थानहरू	६
२.९ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू	६
२.१० स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू	७
२.११ प्रमुख धर्महरू	८
२.१२ प्रमुख जात जातिहरू	८
२.१३ विद्यालयहरू	८
२.१४ स्वास्थ्य संस्था	८

खण्ड (ग)

वडाहरूको परिचय

३. वडा नं. १ राखावाड्देलको परिचय	११
३.१ नामाकरण	११
३.२ पृष्ठभूमि	११
३.३ भौगोलिक अवस्थिति	११

३.४ सीमाना	११
३.५ क्षेत्रफल	११
३.६ हावापानी	११
३.७ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू	१२
३.८ स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू	१२
३.९ प्रमुख जातजातिहरू	१२
३.१० विद्यालयहरू	१२
३.११ स्वास्थ्य संस्था	१२
३.१२ भुक्षय सम्भावित क्षेत्र	१२
३.१३ माटोको उर्वरा शक्ति र बनावट	१३
४. वडा नं.२ बाकाचोलको परिचय	१३
४.१ भौगोलिक अवस्थिति	१३
४.२ सीमाना	१३
४.३ क्षेत्रफल	१३
४.४ हावापानी	१३
४.५ स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू	१३
४.६ प्रमुख धर्महरू	१३
४.७ प्रमुख जात जातिहरू	१४
४.८ विद्यालयहरू	१४
४.९ स्वास्थ्य संस्था	१४
४.१० जलविद्युत	
५. वडा नं.३ ऐसेलुखर्कको परिचय	१४
५.१ नामाकरण	१४
५.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	१५
५.३ भौगोलिक अवस्थिति	१६
५.४ सीमाना	१६
५.५ क्षेत्रफल	१६
५.६ हावापानी	१७
५.७ प्रमुख व्यापारिक महत्त्वका स्थान	१७
५.८ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू	१७
५.९ स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू	१७
५.१० प्रमुख धर्महरू	१७
५.११ प्रमुख जातजातिहरू	१७
५.१२ विद्यालयहरू	१७

५.१३ स्वास्थ्य संस्था	१७
५.१४ वन जङ्गल	१८
६. वडा नं. ४ जलेश्वरीको परिचय	१८
६.१ भौगोलिक अवस्थिति	१८
६.२ सीमाना	१८
६.३ क्षेत्रफल	१८
६.४ हावापानी	१८
६.५ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू	१९
६.६ प्रमुख धर्महरू	१९
६.७ प्रमुख जातजातिहरू	१९
६.८ विद्यालयहरू	१९
६.९ स्वास्थ्य संस्था	१९
७. वडा नं. ५ महेश्वरीको परिचय	१९
७.१ नामाकरण	१९
७.२ भौगोलिक अवस्थिति	१९
७.३ सीमाना	१९
७.४ क्षेत्रफल	१९
७.५ हावापानी	१९
७.६ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू	१९
७.७ प्रमुख धर्महरू	२०
७.८ प्रमुख जातजातिहरू	२०
७.९ विद्यालयहरू	२०
७.१० स्वास्थ्य संस्था	२०
७.११ बस्तीहरू	२०
७.१२ पुलहरू	२०
७.१३ विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा	२०
७.१४ सङ्घ संस्थाहरू	२१
७.१५ देवीथान तथा मन्दिरहरू	२१
७.१६ भुमेहरू	२१
८. वडा नं. ६ ज्यामिरेको परिचय	२१
८.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	२१
८.२ भौगोलिक अवस्थिति	२१
८.३ सीमाना	२१

८.४ क्षेत्रफल	२२
८.५ हावापानी	२२
८.६ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू	२२
८.७ प्रमुख धर्महरू	२२
८.८ प्रमुख जातजातिहरू	२२
८.९ विद्यालयहरू	२२
८.१० स्वास्थ्य संस्था	२२
९. वडा नं.७ माक्पाको परिचय	२२
९.१ नामाकरण	२२
९.२ भौगोलिक अवस्थिति	२३
९.३ सीमाना	२३
९.४ क्षेत्रफल	२३
९.५ हावापानी	२३
९.६ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू	२३
९.७ स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू	२३
९.८ प्रमुख धर्महरू	२३
९.९ प्रमुख जातजातिहरू	२३
९.१० विद्यालयहरू	२३
९.११ स्वास्थ्य संस्था	२३

खण्ड (घ)

विविध

१०. वडा विभाजन र क्षेत्रफल	२७
११. महिला हिंसाविरुद्ध कार्य गर्ने समितिहरू	२७
१२. घर परिवारको घरको स्वामित्वसम्बन्धी विवरण	२७
१३. घरको बाहिरी भित्ताको बनौटअनुसार घर परिवार संख्या	२८
१४. घरको छानाअनुसार घर परिवार संख्या	२८
१५. पानीको स्रोतअनुसार घर परिवार संख्या	२९
१६. घर परिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन	२९
१७. घर परिवारले अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत	३०
१८. घर परिवारमा भएका सुविधासम्बन्धी विवरण	३०
१९. अनुपस्थित घर परिवार संख्या र जनसंख्यासम्बन्धी विवरण	३१
२०. घर परिवार संख्या, जनसंख्या, औषत परिवार सदस्य संख्या, लैंगिक अनुपात	३१
२१. ५ वर्ष उमेर समूह र लिङ्गअनुसार जनसंख्या	३२

२२. जातजाति र लिङ्गानुसार जनसंख्या	३४
२३. मातृभाषा र लिङ्गानुसार जनसंख्या	३७
२४. वडाका लैंगिकता आधारमा अपाङ्गको स्थिति सम्बन्धी विवरण	३९
२५. पाँच वर्षभन्दा माथिका जनसंख्या र साक्षरताको स्थिति	४०
२६. शैक्षिक तह पूरा गरेका जनसंख्या	४२
२७. वडागत वनको क्षेत्रफल र त्यस वडाको कूल घनत्व	४३
२८. आ.व २०७३/०७४ सम्म हस्तान्तरित सा.व. को विवरण	४३
२९. वन	४५
३०. स्वास्थ्य संस्थासम्बन्धी विवरण	४५
३१. स्वास्थ्य दरबन्दी विवरण	४५
३२. हुलाक संख्या तथा सेवा क्षेत्र	४६
३३. जिल्लाभित्र तथा बाहिर सञ्चालनमा रहेका डाँक लाइन	४६
३४. शैक्षिक संस्थाहरू	४७
३५. शिक्षक तथा कर्मचारी विवरण	४७
३६. खानेपानी तथा सरसफाइ	४८
३७. विद्युतीकरण तथा वैकल्पिक ऊर्जा	४८
३८. वित्तीय संस्थाहरू	४९
३९. सडक, सञ्चार सेवा	४९
४०. कार्यरत गै.स.स., दर्ता भएका घरेलु उद्योग, कृषी सेवा केन्द्र, पशु सेवा केन्द्र, प्रहरी वृत्त संख्या	५०
४१. गाउँपालिका समस्या चुनौति र अवसर	५०

खण्ड (ड)

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १, गाँउसभाका सदस्यहरू	५५
अनुसूची - २, गाँउकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरू	५७
अनुसूची - ३, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण	५९
अनुसूची - ४, वडा कार्यालयमा कार्यरत वडा सचिवहरूको विवरण	६०
अनुसूची - ५, आ.व.२०७४/७५ को वार्षिक बजेट, योजना तथा कार्यक्रम	६१

खण्ड (च)

तस्विरमा गाउँपालिकाका गतिविधिहरू

७५

खण्ड (क)
प्रारम्भिक

१. ऐसेलुखर्क गाउँपालिका पार्श्वचित्र

(Ainselukharka Rural Municipality Profile)

१.१ पृष्ठभूमि

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र तयार गर्ने सन्दर्भमा विभिन्न प्राथमिक तथा द्वितीय श्रोतहरूबाट सङ्कलित तथ्याङ्कलाई अध्ययन तथा विश्लेषण गरी यो पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ। गाउँपालिका पार्श्वचित्र (Profile) ले गाउँपालिकाको विद्यमान सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक तथा पर्यटन, आर्थिक र भौतिक विकासको वस्तुस्थितिको जानकारी प्रदान गर्दछ जुन योजना आयोजना तयारीको लागि अपरिहार्य हुन्छ। यसलाई योजना तर्जुमा प्रक्रियाको आधारभूत जग (Fundamental Basis) को रूपमा लिइएको छ। ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाले पहिलो पटक गाउँ पार्श्वचित्र तयार गर्ने क्रममा प्रयोग गरिएका नक्शाहरू नापी विभागबाट उपलब्ध GIS Database मा आधारित छन्।

१.२ उद्देश्य

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको पार्श्वचित्रले ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको जनसाङ्ख्यिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विकासको विगत र वर्तमान अवस्थाको जानकारी दिन्छ। यसले योजना आयोजना तयारी प्रक्रियामा संलग्न व्यक्ति, विषयगत निकायहरू, गैरसरकारी संस्था (गैसस), अन्तर्राष्ट्रिय गैसस तथा निजी क्षेत्रलाई गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्थाको वस्तुपरक तथ्य उपलब्ध गराउन मद्दत गर्दछ। कुन विषयगत क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने हो, कुन कार्यक्रम कुन भौगोलिक क्षेत्रमा सञ्चालन गर्नुपर्ने, कुन वर्ग वा समुदायलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने हो, जस्ता विषयमा निर्णय गर्न मद्दत पुर्‍याउँदछ।

१.३ अध्ययन विधि

पार्श्वचित्र तथा विश्लेषणको तयारी सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार गरेको निर्देशिकाले मार्गनिर्देश गरेको प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ। उक्त निर्देशिकाले समावेश गर्नुपर्ने भनी आँल्याएका विषय वस्तुहरूलाई उपलब्ध भएसम्मका तथ्याङ्क र सूचनामा आधारित भई यसमा समेट्ने प्रयास गरिएको छ। यस क्रममा निम्न प्रक्रियाहरू अवलम्बन गरिएको छ।

(क) पहिलो चरणमा तथ्याङ्क सङ्कलन, चेकलिष्ट तयार गरी विभिन्न श्रोतहरूबाट सूचना सङ्कलन, गाविसको पुरानो पार्श्वचित्र सङ्कलन तथा अध्ययन गरियो।

(ख) दोश्रो चरणमा निर्देशिकाको आधारमा विभिन्न कार्यालय तथा सङ्घ संस्थाहरूको लागि उपयुक्त हुने खालका तालिका तथा खाकाहरू तयार गरी सूचना सङ्कलन गरियो। उपलब्ध भएका तथ्याङ्कहरूलाई विषयगत आधारमा सम्बन्धित निकायहरूका विशेषज्ञहरूबाट प्रारम्भिक विश्लेषण गरियो।

१.३ अध्ययन सीमा

यो पार्श्वचित्र केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले गरेको वि.सं. २०६८ को राष्ट्रिय जनगणनाका आधार तथा विश्लेषणमा प्रयोग गरिएको नक्शाहरू नापी विभागको GIS Database (LRMP 1996) मा आधारित छन्।

खण्ड (ख)
गाउँपालिकाको परिचय

२. ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको परिचय

२.१ परिचय

नेपालको संविधानको धारा ५६ मा व्यवस्था भएको राज्यको संरचना सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह नेपाल सरकारले वि.स. २०७३/११/२७ देखि कार्यान्वयनमा ल्याएसँगै खोटाङ जिल्लामा रहेको २ वटा नगरपालिका र ८ वटा गाउँपालिका मध्ये रावा खोला उत्तरमा अवस्थित ऐसेलुखर्क गाउँपालिका एक हो।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा रहेको ७ वटा वडा रहेकोमा वडा नं. १ देखि ७ सम्म साविकका गाउँ विकास समितिहरू क्रमशः राखा वाङ्देल, बाकाचोल, ऐसेलुखर्क, जलेश्वरी, महेश्वरी, ज्यामिरे र माक्पालाई नटुक्रिने गरी वडामा विभाजन गरिएको छ। ऐतिहासिक तथा व्यापारिक दृष्टिकोणले महत्त्व राख्ने साविकको ऐसेलुखर्क गाउँ विकास समितिको नामबाटै यस गाउँपालिकाको नामाकरण भएको साथै केन्द्र ऐसेलुखर्क बजारमा रहेको छ।

वि.स. २०७४ असार १४ गते भएको स्थानीय तहको निर्वाचनमा जनताले चुनेर पठाएका जनप्रतिनिधीहरू गाउँ सभा र गाउँकार्यपालिका सदस्यमा रहेका छन्। गाउँ सभाले महत्त्वपूर्ण नीति, नियम, कार्यविधि र निर्णयहरू गरेर गाउँकार्यपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याएसँगै ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको जनताहरूले घर दैलोमा सरकारको उपस्थितीको साथै यस गाउँपालिकामा विकास र सकारात्मक परिवर्तनको आशाको अनुभूति गरेका छन्।

यस ऐसेलुखर्क गाउँपालिका क्षेत्रमा हिउँ पर्न सक्ने देउराली, टुहुरे, विस्खाम जस्ता अग्ला डाँडाहरूदेखि दुध कोशी र रावा खोलाका किनारसमेत पर्दछन्। यसैले गर्दा यहाँको भूगोल, वनस्पति, हावापानी, खेतिपाती, फलफुल, तरकारी उत्पादनमा विविधता पाइन्छ। यस गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने मानिसहरूको जातजाति, धर्म, चालचलन, रितिरिवाज, संस्कृतिसमेतमा विविधता पाइन्छ।

कालोपत्रे सडकबाट टाढै रहेको यो गाउँपालिका सडकको ट्रयाक खोल्ने काम भने सबै वडाहरूमा तिब्र रूपमा अगाडि बढिरहेको छ। यसबाट के आशा गर्न सकिन्छ भने यस गाउँपालिका छिट्टै कच्ची सडक सञ्जालको पहुँचमा रहनेछ। हिउँद महिनामा ऐसेलुखर्कबाट काठमाडौँ, धरान, कटारी, दिक्तेलको यात्रा सवारी साधनमार्फत सहज रूपमा यात्रा गर्न सकिन्छ। तर वर्षा याममा सडकको अवस्था बिग्रने भएकोले सवारी साधनको आवगमनमा समस्या आउने सम्भावना बढी रहेको छ।

बिजुली, सञ्चार, इन्टरनेट सुविधाको पहुँचबाट टाढै रहेको यस गाउँपालिकामा आवाधिक योजनाका साथ यो समस्या समाधान छिट्टै हुने आशा यस गाउँपालिका बासीको रहेको छ।

२.२ भौगोलिक अवस्थिति

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका २७° १८ मिनेट ४० सेकेन्ड देखि २७° २६ मिनेट १५ सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएको छ। त्यस्तै ८६° ४३ मिनेट ३० सेकेन्ड देखि ८६° ४० मिनेट ४० सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरसम्म रहेको छ।

२.३ गाउँपालिका केन्द्र

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको केन्द्र वडा नं. ३ को ऐसेलुखर्क बजारमा रहेको छ।

२.४ सीमाना

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको सीमाना पूर्वमा केपिलासगढि गाउँपालिका, पश्चिममा ओखलढुङ्गा जिल्लाको सीमाना हुँदै बहने दुधकोशी नदी, उत्तरमा सोलुखुम्बु जिल्ला, दक्षिणमा दिक्तेल रूपाकोट

मभुवागढी नगरपालिका रहेको छ ।

२.५ क्षेत्रफल

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १२५.९३ वर्ग कि.मि. रहेको छ ।

२.६ हावापानी

कुनै पनि ठाउँको एक वर्षसम्मको औषत मौसमलाई त्यस ठाउँको हावापानी भनिन्छ । नेपालमा उष्ण मनसुनी हावापानी, न्यानो समशितोष्ण हावापानी, ठण्डा समशितोष्ण, लेकाली हावापानी र हिमाली हावापानी गरी नेपालमा पाँच किसिमका हावापानी पाइन्छ । त्यसैले नेपालको हावापानीमा विषमता पाइन्छ । यस ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा पनि हावापानीमा विषमता पाइन्छ । यहाँ उष्ण हावापानी, ठण्डा शितोष्ण हावापानी र समशितोष्ण हावापानी पाइन्छ । यहाँको तापक्रम अधिकतम ३८° से. देखि न्युनतम ५° से. सम्म पाइन्छ । साथै यहाँको वार्षिक औषत १४८ मी.मी. वर्षा हुन्छ ।

२.७ प्रमुख खाना

यस ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको भूगोल पहाडि धरातलमा रहनुका साथै ठण्डा शितोष्ण हावापानी र समशितोष्ण हावापानी पाइने भएकोले यहाँ मकै, कोदो, आलु, गहुँ, फापर जस्ता अन्नहरू उत्पादन हुन्छ । केही भागमा धान पनि उत्पादन हुन्छ । त्यसैले यहाँको प्रमुख खाना भात, गेडागुडी, सागपात, सिन्की, गुन्द्रुक, ढिडो, दाल, मासु रोटी, पूवा, खिचडी आदि रहेका छन् ।

२.८ प्रमुख व्यापारिक महत्त्वका स्थानहरू

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको प्रमुख व्यापारिक स्थानमा ऐसेलुखर्क हो । हप्ताको एक दिन शनिबारे हटिया लाग्दछ । यहाँ ७ वटै वडालगायत सोलुखुम्बु जिल्लाको जुवु, लोखिम, कुरिमा, सोताङ, गुदेललगायतका क्षेत्रहरूको पनि व्यापारिक केन्द्र पर्दछ ।

२.९ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू

२.९.१ दुधकोशी

सोलुखुम्बु जिल्लामा रहेको दुधकुण्डबाट उत्पत्ति भई यस गाउँपालिकाको ४ नं. वडा जलेश्वरी र ५ नं. वडा महेश्वरी हुँदै बग्ने दुधकोशी नदी सप्तकोशीको सहायक नदी हो । यो नदी खोटाङ जिल्लाको उत्तर पश्चिम सीमाना हुँदै खोटाङ र उदयपुर जिल्लामो सीमानामा पुगि सुनकोशीमा मिसिन्छ ।

२.९.२ रावाखोला

माछाको लागि प्रसिद्ध यो नदी यस गाउँपालिकाको १ नं. वडा राखावाङ्देल र ७ नं. वडा माक्पा हुँदै बग्ने यो नदी खोटाङ जिल्लाको रावाबैसी गाउँपालिकाको रभुवा नजिक पुगि दुधकोशीमा मिसिन्छ ।

२.९.३ लिदिङ खोला

यस गाउँपालिकाको १ नं. वडा राखावाङ्देल र २ नं. वडा बाकाचोलको सीमानामा पर्ने तारेभीर मुहान पर्दछ । यस गाउँपालिकाको १ नं वडा र २ नं. वडा साथै १ नं. वडा र ३ नं. वडाको सीमाना हुँदै बहने यो खोला सिंचाइ र माछाको लागि महत्त्वपूर्ण रूपमा यहाँको मानिसहरूले उपयोग गरिरहेका छन् । यो खोला ७ नं. वडा माक्पा र १ नं. वडा राखावाङ्देलको सीमानामा पुगि रावा खोलामा मिसिन्छ । साथै यस खोलाबाट वडा नं. १, २ र ३ मा ३ वटा लघु जलविद्युतहरू सञ्चालनमा रही

यहाँका स्थानियबासीहरूसमेत लाभान्वित रहेका छन् ।

२.९.४ चड खोला

ऐसेलुखर्कमा मुहान भई ७ नं. वडा माक्पाको सीमाना हुँदै लिदिङ खोलामा गएर मिसिने चड खोलामा वर्षाको समयमा जल प्रवाह पाइएता पनि हिउँदमा सामान्य उपयोगमा मात्र यहाँको पानी प्रयोग गर्न सकिने स्थितिमा हुन्छ । वर्षे धानको लागि वडा नं. ३ ऐसेलुखर्क र वडा नं. ७ माक्पाको आंशिक भूभाग यहाँको जलबाट सिंचित हुनेबाहेक दीर्घकालीन उपयोगका दृष्टिले यहाँको जल अप्रयाप्त देखिन्छ ।

२.९.५ वाङ् खोला

यो खोला ३ नं. वडामा मुहान भई लिदिङ खोलामा मिसिने वाङ्खोला वर्षे खोला नै हो । छोटो मुहान भएका कारण हिउँदमा पानी कम हुने भएकाले दीर्घकालीन उपयोगमा आउने स्थिति देखिन्छ । वर्षाको समयमा सिंचाइको लागि यो खोला प्रयोगमा आउन सके पनि हिउँदमा पानी सुक्ने भएकाले सिंचाइमा प्रयोग गर्न सकिएको छैन ।

२.९.६ लुकुवा खोला

यो खोला ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. ६ ज्यामिरेमा भएर बहँदै दुधकोशीमा मिसिन्छ । यो खोला करिब १२/१४ वर्ष अगाडिदेखि पहिरोले छेदविछेद भएर प्रयोगमा ल्याउन सकिएको छैन । करिब १२ वटासम्म कुलो चल्ने यो खोलाले सल्ले गाउँको पुरै भागमा धानखेती, आलु, गहुँ र हिउँदे धानसमेत रोप्ने गरिन्थ्यो ।

२.९.७ काभ्रे खोला

यो खोलाले ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. ६ ज्यामिरेको प्राय सबै भू-भागलाई छोएर बगेको छ । यस खोलाबाट थुप्रै मानिसहरू लाभान्वित छन् । पिउनेपानीदेखि लिएर वर्षे तथा हिउँदे बालिमा समेत यस खोलाको पानी प्रयोगमा ल्याउने गरेको पाइन्छ । यस खोलाले ज्यामिरे वडामा मात्र नभई दुम्रेधारापानीमा पिउनको लागि उपयोगमा आएको छ ।

२.१० स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू

२.१०.१ गीरखेल्ले डाँडा

ऐसेलुखर्क बजारबाट उत्तर दिशामा अवस्थित गीरखेल्ले डाँडा एउटा रमणीय स्थल हो । स्थानीय व्यक्तिहरूले पिकनिक खाने स्थलको रूपमा समेत यसलाई उपयोग गर्ने गरेका छन् । त्यसबाट अझ उत्तरतिर हेर्दा देखिने चित्रे डटेली सामुदायिक वनको मनोरम दृश्यले मानव हृदय त्यसै उमङ्गित हुन्छ । भन् बसन्त ऋतुमा भूपक्क पाउलिएका पात्लेका रुख र त्यसको हाँगामा बसेर कोईलीले “कुह...कुह...” गीत गाउँदाको स्वर्णिम आनन्द आउँछ । “ठ्याँक्क...ठ्याँक्क...” नाक बजाउँदै हरियो घाँसका पिपिरा टिप्दै कान ठाडा पादै त्रसित नजर छर्ने मृग शावकको चपलता हेर्न कहीं जानुपर्छ भने त्यो गीरखेल्ले डाँडा नै हो । पहिलेपहिले गाई गोठालाहरूले वस्तु जङ्गलतिर लगाएर दिनभरी त्यहाँ बसि गीर (खेल) खेल्ने ठाउँ भएकाले त्यसलाई गीर खेल्ले डाँडा भनिएको स्थानीय भुक्तभोगीहरू बताउँछन् ।

२.१०.२ स्याङ्ल्याङ डाँडा

ऐसेलुखर्क बजारबाट दक्षिणतिर करिब १५/२० मिनेटको पैदल यात्रा गरेपछि स्याङ्ल्याङ डाँडा पुगिन्छ । ऐसेलुखर्क र दुवेकोलको सीमानामा अवस्थित यो ठाउँबाट जाल्पा बजार, दुम्रेधारापानीको फाँट, रावाबेंसी, बाक्सिला बजार अनि नागबेली पर्दै नागबेली रावा खोलाको प्राकृतिक दृश्य अवलोकन गर्न सकिन्छ । खोटाङ जिल्लाको पुरानो र व्यवस्थित हवाई मैदान लामीडाँडामा

जहाजको अवतरण र उडान हेर्न पनि मानिसहरू आउने गर्दछन् । यद्यपी हाल उक्त विमानस्थल सञ्चालनमा नरहेको अवस्था छ ।

२.१०.३ बोभेघारी

कुनै समय थुप्रै बोभो पाइने भएकाले बोभेघारी नाम राखिएको यो ठाउँ अर्को सुन्दर स्थल हो । ऐसेलुखर्क बजारबाट पश्चिमतिर १० मिनेटको पैदल हिँडेपछि पुगिने यो नागी चौर, नजिकै घना जङ्गल भएको र पानीको समेत राम्रो व्यवस्था भएकाले वर्षेनी युवायुवती र वयस्कहरू आ-आफ्नै टोली बनाएर वनभोज आउने गर्दछन् ।

२.१०.४ बगाले चौतारा

वडा ३ ऐसेलुखर्कमा पर्ने यो ठाउँ भञ्ज्याङ्ग परेको छ । ऐसेलुखर्क बजारबाट करिब ४५ मिनेट पूर्वतिर लाग्दा बगाले चौतारा पुगिन्छ । बजार भरेर फर्केका युवायुवती एवं अन्य मानिसहरू त्यहिँ चौतारामा बसि थकाइ मार्ने र ख्यालठट्टा गरी रमाइलो गर्ने गर्दछन् । हाल बजारीकरण हुँदै गएको यो ठाउँमा पसल र होटलको पनि राम्रो व्यवस्था छ । चौतारीको डिलमा बसेर दिम्मा गाउँ हेर्न र पातेलबैँसीको फाँट नियाल्न यो ठाउँ अत्यन्त अनुकुल देखिन्छ ।

२.११ प्रमुख धर्महरू

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा हिन्दु धर्म मान्ने मानिसहरूको बाहुल्यता रहेको छ । त्यस्तै गरेर बौद्ध, किराँत र क्रिश्चियन धर्म मान्ने मानिसहरू पनि रहेका छन् ।

२.१२ प्रमुख जातजातिहरू

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा विभिन्न जातजातिहरूले बसोबास गर्दछन् । यस गाउँपालिकामा जातिगत विविधता भएता पनि एक आपसमा सद्भाव, मेलमिलापको भावना बोकेका मानिसहरूको बसोबास रहेको छ । यस ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको १ नं. वडा राखावाङ्देलमा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, नेवार, कामी, राई, गुरुङ, दमाई, साकी, सन्यासी, शेर्पा, भुजेल, सुनुवार आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ । २ नं. वडा बाकाचोलमा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, नेवार, कामी, राई, दमाइ, सन्यासी, शेर्पा, भुजेल, सुनुवार, शाह(एक घर मात्र) आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ । ३ नं. वडा ऐसेलुखर्कमा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, नेवार, कामी, राई, गुरुङ, दमाइ, सन्यासी, शेर्पा, भुजेल, सुनुवार आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ । ४ नं. वडा जलेश्वरीमा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, कामी, राई, , सन्यासी, शेर्पा आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ । ५ नं. वडा महेश्वरीमा क्षेत्री, ब्राम्हण, कामी, राई, दमाइ, साकी, सन्यासी, भुजेल आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ । ६ नं. वडा ज्यामिरेमा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, राई, मगर आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ । ७ नं. वडा माक्पामा क्षेत्री, ब्राम्हण, मगर, कामी, राई, दमाइ, साकी, सन्यासी, भुजेल, आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ ।

२.१३ विद्यालयहरू

यस ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा २५ वटा प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, २४ वटा आधारभूत (१-८ कक्षा) र ८ वटा माध्यमिक विद्यालय (९-१२ कक्षा) रहेका छन् ।

२.१४ स्वास्थ्य संस्था

यस ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा १ वटा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ६ वटा स्वास्थ्य चौकी तथा ३ वटा वर्थिङ सेन्टर सञ्चालनमा रहेका छन् ।

खण्ड (ग)
वडाहरूको परिचय

३. वडा नं. १ राखावाङ्देल

३.१ नामाकरण

कुनै पनि ठाउँको नामाकरण त्यस ठाउँको प्राकृतिक, ऐतिहासिक, भौगोलिक, धार्मिक, सामाजिक आदिको विशेष भूमिका रहन्छ । कुनै समुदाय विशेषका क्रियाकलाप तथा गतिविधिहरू पनि स्थान नामाकरणको कारक बन्दछन् । वडा नं. १ राखावाङ्देलको नामाकरण यहाँका आदिवासी नाछिरिङ राईहरूको भाषाबाट रहेको भन्ने भनाइ छ । नाछिरिङ भाषामा राखा भनेको धानको ब्याङ्ग भन्ने बुझिन्छ र बाम्रतेल भनेको फापरबारी भन्ने बुझिन्छ । सुरुमा राखा एउटा गाउँको नाम रहन गयो भने अर्को ब्रामतेल अर्को गाउँको नाम रहन गयो पछि अपभ्रंश हुँदै ब्रामतेललाई वाङ्देल भन्न थालियो । यसर्थ यी दुई वटा गाउँ राखा र वाङ्देलको नामबाट नै वडाको नामाकरण राखावाङ्देल हुन गयो ।

३.२ पृष्ठभूमि

यस राखावाङ्देल वडाको सामाजिक तथा ऐतिहासिक पृष्ठभूमि झण्डै ५ शताब्दी अगाडीदेखि रहेको छ । प्राचीनकालमा यो वडा अनकन्टार जङ्गलमात्र थियो । यहाँका आदिवासी नाछिरिङ राईहरू सिँदुरेबँसी दुधकोशी, रावाखोला हुँदै शिकार खेल्ने क्रममा रावा र लिदिङ खोलाको दोभान, पिपिचा डाँडा हुँदै अन्यन्त जङ्गली जनावर भएको घना जङ्गल हाल ऐसेलुखर्क गा.पा. वडा नं.३ को पातेलबँसीमा बसोबास गरी कैयौँ मृग, घोरल, बनेल आदिको शिकार गर्ने क्रममा बसोबास सुरु भयो । विस्तारै जङ्गल फडानी गरी खेतीपातीसमेत लगाउन थाले । समयको चक्र घुम्दै जाँदा पातेल बँसीदेखि ठिक अगाडि र पारीको जङ्गलसमेत फडानी गर्दै बसोबास योग्य बन्यो । तत्पश्चात् उक्त ठाउँको नाम राखावाङ्देलको रहन गयो ।

३.३ भौगोलिक अवस्थिति

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको वडा नं. १ राखावाङ्देल भौगोलिक अवस्थित पूर्वी देशान्तर $८६^{\circ} ४६$ मिनेट ३० सेकेन्डदेखि $८६^{\circ} ५०$ मिनेट ४० सेकेन्डसम्म र उत्तरी अक्षांश $२७^{\circ} २०$ मिनेट ५ सेकेन्डदेखि $२७^{\circ} २६$ मिनेट १५ सेकेन्डसम्म रहेको छ ।

३.४ सीमाना

यस वडाको सीमाना पूर्वमा केपिलासगढी गाउँपालिकाको सुङ्देल, राखा दिप्सुङ, पश्चिममा २ नं. वडा बाकाचोल र ३ नं. वडा ऐसेलुखर्क उत्तरमा सोलुखुम्बु जिल्लाको सोताङ र दक्षिणमा केपिलासगढी गाउँपालिकाको बाक्सिला र सप्तेश्वर पर्दछ ।

३.५ क्षेत्रफल

यस वडाको क्षेत्रफल २२.२५ वर्ग की.मी. रहेको छ ।

३.६ हावापानी

यस वडाको हावापानी विषमतापूर्ण छ । यस वडाको कालेख, फेपेकु, विदेल आदिमा उष्ण हावापानी छ भने राखा वाङ्देलमा समशितोष्ण, तोराबारी, वाहाने, सिब्दुमा शीतोष्ण हावापानी रहेको पाइन्छ । यस वडामा ४ मानाले मुरी धान फल्ने खेतदेखि ठन्डी याममा हिउँ पर्ने क्षेत्रसमेत पर्दछ । ग्रीष्मको समयमा गर्मी हुने र सोहि समयमा न्यानो भुवादार कपडासमेत पचाउन सक्ने हावापानी यस

राखावाड्देलको पहिचान हो। यसरी हेर्दा क्रमशः उष्ण समशितोष्ण हावापानीको आयामिक सम्बन्धले यो वडा पर्यावरणीय दृष्टिकोणबाट पनि अत्यन्त बसोबास योग्य छ।

३.७ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू

यस वडाको सबैभन्दा ठूलो खोला क्रमशः रावा खोला, लिदिङ खोला, चङ खोला भए तापनि खासै उपयोगमा ल्याउन सकिएको छैन। एकमात्र लिदिङ खोला लघु जलविद्युत् सञ्चालनमा रहेको छ। यस वडामा पाइने जलस्रोतहरू निम्नप्रकार छन् :

- क) रावा खोला
- ख) लिदिङ खोला
- ग) चङ खोला

३.८ स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू

यस वडाको कार्यालयबाट उत्तरमा वाड्देल, सोखु, मोदी, खिरु, तोरीबारी गाउँ, पश्चिममा गुरुङ गाउँ, भदौरे, फेपर्कु, कोलडाँडा, पिपिचा गाउँ र पूर्वमा सोरछु, बहाने, सिवु तथा दक्षिणमा हारा, सुम्तेल, वादस्कु, लथस्कु आदि गाउँहरू रहेको छ। त्यस्तै उत्तर पश्चिममा नावा, विदेले अधनी गाउँ रहेको छ। राखावाड्देलको वडा कार्यालयबाट २ घण्टा उत्तर-पूर्व दिशातिर कुलोखर्क नजिकको दस्कते डाँडाबाट राखावाड्देलको मनोरम दृश्य अवलोकन गर्न गाह्रो पर्दैन। अझ माथि चढेपछि सानो साल्पाको रूपमा चानिने बहाने मेला साथै केहि पर बहाने पोखरी वरीपरि नजिकका हरियाली फाँट वनजङ्गल, गुराँस तथा सुनगाभा, चराचुरुडी यदाकदा मृग घोरल मन्द मुस्कानमा मुस्काई रहेको जस्तो देखिने वरिपरिको डाँडाकाँडाका मनमोहक दृश्यलाई आँखारूपी क्यामेराले मस्तिष्करूपी क्यानभासमा कैद गर्न पाउँदा कुन मनरूपी आत्मा आनदिन्त नहोला ? भनै बसन्त र शरद ऋतुको समयमा त चारैतिरको क्षितिजलाई फर्केर हेर्दा अनेक पीर, व्यथा र कुण्ठाको तापले आहत भएको हृदयलाई मृत सञ्जीवनीलेभै राहात दिएको अनुभूति हुन्छ। यस क्षेत्र पर्यटकीय दृष्टिकोणले उपयुक्त छ भन्दा अन्तर्गत नहोला।

३.९ प्रमुख जातजातिहरू

यस राखावाड्देल वडामा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, नेवार, कामी, राई, गुरुङ, दमाइ, सार्की, सन्यासी, शेर्पा, भुजेल, सुनुवार आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ।

३.१० विद्यालयहरू

यस वडामा ३ वटा प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, ६ प्राथमिक, १ आधारभूत र १ माध्यमिक विद्यालय रहेका छन्।

३.११ स्वास्थ्य संस्था

यस वडामा १ स्वास्थ्य चौकी रहेको छ।

३.१२ भू-क्षय सम्भावित क्षेत्र :

यस राखावाड्देल वडा पहाडी भू-धरातल भएकोले भू-क्षयको सम्भावना धेरै रहेको छ। भू-क्षय गराउने कारकतत्त्व पहिरोलाई नै लिन सकिन्छ। यो वडा चङ खोला, लिदिङ खोला र रावा खोलाको आसपासमा अवस्थित रहेको हुँदा पनि पहिरोको जोखिम उच्च देखिन्छ। त्यसैले धेरै जसो भू-भाग भू-क्षयबाट

प्रभावित क्षेत्रको रूपमा रहेको छ ।

३.१३ माटोको उर्वरा शक्ति र बनावट :

यस वडाको माटोलाई हेर्दा पाँगो, बलौटे, चिस्टाईलो र रातो फुस्रो माटो रहेको छ । यस वडाको सुम्तेल, बुरुबुँसी, बादस्कवेसी, राधाम्मा विदेल, वयाम्मा क्षेत्रभित्र पाँगो र बलौटे माटो रहेको देखिन्छ । यस क्षेत्रमा धान, मकै, राम्रो फस्टाउँछ । यस वडाको कालेख, बारियो फेपर्कु क्षेत्र आँप, कटहर, केरा, लिचि, अम्बाको लागि उपयुक्त स्थान रहनुका साथै मकै, गहुँ कोदोका लागि उययुक्त मानिन्छ । सिब्दु बहाने आलु चिराईतो र स्याउ खेतिका लागि पनि उपयुक्त स्थान मानिन्छ ।

४. वडा नं. २ बाकाचोल

४.१ भौगोलिक अवस्थिति

यस बाकाचोल वडाको अवस्थिति पूर्वी देशान्तर $८६^{\circ} ४५$ मिनेट २० सेकेन्डदेखि $८६^{\circ} ४९$ मिनेट ४० सेकेन्डसम्म र उत्तरी अक्षांश $२७^{\circ} २२$ मिनेट २० सेकेन्डदेखि $२७^{\circ} २६$ मिनेट २५ सेकेन्डसम्म रहेको छ ।

४.२ सीमाना

यस बाकाचोल वडाको सीमाना पूर्वमा लिदिङ खोला तथा १ नं. वडा राखावाङ्देल, पश्चिममा सोलुखुम्बु जिल्लाको जुवु, उत्तरमा सोलुखुम्बु जिल्लाकै सोताङ र लोखिम र दक्षिणमा ३ नं. वडा ऐसेलुखर्क पर्दछ ।

४.३ क्षेत्रफल

यस वडाको क्षेत्रफल २४.८७ वर्ग की.मी. रहेको छ ।

४.४ हावापानी

विविधतापूर्ण भूगोल रहेकोले यहाँको हावापानीमा समेत विविधता पाइन्छ । यस वडाको हावापानी विषमतापूर्ण छ । यस वडामा हावापानी समशितोष्ण र शीतोष्ण हावापानी रहेको पाइन्छ । विषम हावापानी पाइने यस वडामा ठन्डी याममा हिउँ पर्ने क्षेत्रसमेत रहेको छ । यहाँको माथिल्लो क्षेत्रको जङ्गलमा डाँफे, भालु, मृगका साथै लोपोन्मुख वन्यजन्तु रातोपाण्डासमेत पाइने यस क्षेत्रका जानकारहरू बताउँछन् ।

४.५ स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू

विगत केही वर्षअघिबाट कच्ची सडकमार्फत सडक सञ्जालसँग जोडिएको यस वडामा देउराली पोखरी, वन भँक्री गुफा र धर्म डाँडा जस्ता धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूसमेत रहेका छन् ।

४.६ प्रमुख धर्महरू

यहाँ विभिन्न धर्म मान्ने धर्मवाल्म्बीहरू बसोबास गर्दछन् । जसमध्ये हिन्दु, बौद्ध, क्रिश्चियन र किराँत धर्म प्रमुखमा पर्दछन् ।

४.७ प्रमुख जातजातिहरू

यस वडामा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, नेवार, कामी, राई, गुरुङ, दमाइ, साकी, सन्यासी, शेर्पा, भुजेल, सुनुवार आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ ।

४.८ विद्यालयहरू

यस वडामा ४ वटा प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, ३ प्राथमिक, २ आधारभूत र १ माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् ।

४.९ स्वास्थ्य संस्था

यस बाकाचोल वडामा १ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेको छ ।

४.१० जलविद्युत

हालसम्म केन्द्रीय विद्युत प्रणालीसँग नजोडिएको यस बाकाचोल वडामा स्थानीयबासीहरूको आर्थिक तथा जनश्रमदान, तत्कालिन गाउँ विकास समितिको कार्यालय बाकाचोल र वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्दन केन्द्रको अनुदान सहयोगमा यस वडाको वादेलमा लिदिङ खोलाबाट वि.स. २०६९ सालदेखि ८० किलोवाट क्षमताको लघु जलविद्युत् उत्पादन र वितरण गरी सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

५. वडा नं ३ ऐसेलुखर्क

५.१ नामाकरण

कुनै पनि ठाउँको नामाकरणमा त्यस ठाउँको प्राकृतिक, ऐतिहासिक, भौगोलिक, धार्मिक, सामाजिक आदि विशेषको भूमिका रहन्छ । कुनै समुदाय विशेषका क्रियाकलाप तथा गतिविधिहरू पनि स्थान नामाकरणका कारक बन्दछन् । ऐसेलु, र खर्क दुईवटा नामपदको योगबाट बनेको ऐसेलुखर्क शब्दमा ऐसेलु शब्दले जङ्गली फल विशेष र खर्क शब्दले पशुजन्य आश्रय स्थललाई इङ्गीत गर्दछ । “ऐसेलु” र “खर्क” दुवैको समुच्चयार्थ दिने ऐसेलुखर्कको नामाकरणको पनि आफ्नै पृष्ठभूमि भएको कुरा स्थानीयहरू बताउँछन् । उनीहरूकाअनुसार - हाल जुन ठाउँ ऐसेलुखर्कको नामले चिनिन्छ वास्तवमा त्यो नै ऐसेलुखर्क होइन, यो त ऐसेलुखर्क बजार (डाँडा) हो । ऐसेलुखर्क बजार (डाँडा) बाट पूर्वतिरको गाउँ जहाँ राई समुदायको बाहुयल्यता छ, यथार्थमा त्यो ऐसेलुखर्क हो ।

त्यो गाउँलाई किन ऐसेलुखर्क भनियो त भन्ने विषयमा स्थानीयको भनाई यस्तो छ - “१९४० को दशकसम्म त्यस ठाउँमा बस्ती बसेको थिएन । त्यो ठाउँ पुरै ऐसेलुधारीले ढाकिएको थियो । यसै क्षेत्रको हवौ, खाला, पारा, राखामा राई समुदायको बसोबास थियो । गाउँमा पशुहरूलाई घस्याउन गाह्रो भएपछि उनीहरू आफ्ना पशुहरू ल्याएर त्यस ठाउँमा ऐसेलु धारी फाँडेर खर्क राख्ने गर्दथे । वर्षेनी यो क्रम चलिरन्थ्यो । कालान्तरमा खर्क र गाउँ गरिरहन गाह्रो भएपछि खर्क राख्ने मध्येका केही त्यहिँ कटेरो बनाएर खेतीपाती गरी बस्न थाले र त्यसको नाम ऐसेलुखर्क रहन गयो । हालसम्म पनि त्यो ठाउँमा पाइने ऐसेलुका बुट्यानहरूले यो कुरालाई प्रमाणित गर्दछन् । अब प्रश्न उठ्छ हाल बजार रहेको ठाउँ चाहिँ के हो त ? यो त वास्तवमा ऐसेलुखर्कमाथिको डाँडा हो । तपाईं स्थानीयस्तर पुगी भोला बोकेर उकालो हिँडेको मान्छेलाई “कहाँ हिँडेको ?” प्रश्न गर्नुस्, जवाफमा पाउनु हुन्छ ‘डाँडा’ । तर के कुरा चाहिँ सत्य हो भने बजारसँग बस्ती जोडिन खोजेको डाँडा र ऐसेलुखर्क गाउँबीच निकटतम सम्बन्ध रहेको र राजनैतिक विभाजनमा वडाको नामसमेत ऐसेलुखर्क रहन भएको हुँदा हाल सबैको नजरमा परेको बजार क्षेत्र नै ऐसेलुखर्क हो ।

यसर्थ के कुरा भन्न सकिन्छ भने ऐसेलुको घारी फाँडेर पशुहरूलाई खर्क राख्ने गरेकाले नै यस ठाउँको नाम ऐसेलुखर्क रहन गएको हो। यो कुरामा धेरैको एउटै मतसमेत रहेको छ।

५.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

यस वडाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि १३० वर्षभन्दा पुरानो छ, यत्रो लामो इतिहास बोकेर पनि विकासको दृष्टिकोणले पछि पर्नु यो ऐसेलुखर्क वडाको मात्र नभई रावा उत्तरका सम्पूर्ण साविक वडाबासीहरूको दुर्भाग्यको कुरा हो। राणाशासनको समय १९३५/३६ मा ओखलढुङ्गामा जङ्गी परेडको स्थापना भएपछि यस ठाउँलाई पनि राजनैतिक दृष्टिकोणबाट महत्त्वपूर्ण ठानी ओखलढुङ्गाको शाखाको रूपमा ऐसेलुखर्कमा जङ्गी अड्डा स्थापना भएको थियो। त्यसताका प्रशासन सञ्चालन गर्न वा गराउनका लागि प्रशासनिक संयन्त्रको विकास भएको थिएन। हुकुमी शासनकै भरमा दैनिक प्रशासन सञ्चालन हुन्थ्यो। राणाहरूको एकछत्र शासनबाट जनताहरू त्रसित थिए। समयान्तरमा राणा शासनको विरुद्ध जनताहरू जुमुराउन थाले। आन्दोलनको कालो बादल नेपाली आकाशमा मडारिन थाल्यो। पूर्वमा पनि राणाहरूका अड्डाहरू कब्जा गर्ने क्रम चल्यो। यहि मौका छोपी ऐसेलुखर्कका स्व. पदमबहादुर राईको नेतृत्वमा भएको एक समूहले त्यहाँको सेनामाथि आक्रमण गर्‍यो। सेनापक्ष र पदमबहादुर पक्षबीच घम्साघम्सी भयो। सेनापक्ष कमजोर भएको महसुस गरी पदमबहादुरले सेनाकै पहरेदार सैनिकको हतियार (बन्दुक) खोसेर सेनामाथि आक्रमण गरी अड्डा कब्जा गर्न सफल भए। सेनाहरू तितरबितर भए, सम्पूर्ण हातहतियार खोसिए, बारुदखाना कब्जा गरियो। पदमबहादुर यस क्षेत्रका लिडर हुनपुगे। आफु सर्वशक्तिमान भएको मौकाको फाइदा उठाउँदै पदमबहादुर राईद्वारा माल अड्डा, सेना भर्ती र विद्यालय खोल्ने कामहरू गरियो। डाँडामा बृहत् टुडिखेल बनाउने उद्देश्यले टाढा टाढाका मानिसहरूसमेतलाई आह्वान गरियो। हवाई मैदानका रूपमा विस्तार गर्ने उद्देश्यले खनिएको उक्त ठाउँ हाल पनि ऐसेलुखर्कमा टुडिखेलको नामले अवस्थित छ। हाल नेपाली सेनाको गुल्म रहेको उक्त ठाँउ सोलुखुम्बु जिल्लाका सोताङ, बुङ, छेस्काम, बाकु, जुबु र खोटाङ जिल्लाका ऐसेलुखर्कको छिमेकी गाउँहरू लामिडाँडा, हौचुर, खार्पाबाट सातु, सामल बोकी मानिसहरू आउने गरेको स्थानीयहरू बताउँछन्। वि.स. २०११ सालमा सेनाको पुनर्गठन भएपछि त्यस ठाँउमा केही वर्ष सैनिक अड्डा रहेको पनि स्थानीयको भनाइ छ।

वि.स. २००७ मा प्रजातन्त्र प्राप्तिपछि शान्ति सुरक्षा ध्यानमा राख्दै वि.स. २०१३ मा ऐसेलुखर्कमा प्रहरी थानाको स्थापना भयो। २०१६ सालमा ओखलढुङ्गा शाखाको रूपमा अदालतको स्थापना गरियो। त्यसैताका जेलसमेत निर्माण भयो। वि.स. २०१६ मा जनस्वास्थ्यलाई ख्यालमा राख्दै हेल्थ सेन्टरको स्थापना गरियो। वि.स. २०१९ सम्म यो ओखलढुङ्गा जिल्ला प्रशासनको मातहतमा रहेको थियो। वि.स. २०२० मा मुलुकलाई ७५ जिल्लामा विभाजन गर्ने क्रममा ऐसेलुखर्क सोलुखुम्बु जिल्लामा गाभिन पुग्यो। यसरी गाभिन नै ऐसेलुखर्कको लागि ठूलो दुर्भाग्य सावित भयो। यसरी ऐसेलुखर्क सोलुखुम्बु जिल्लामा गाभिएपछि यहाँ भएका कार्यालयहरू सदरमुकाम सल्लेरीमा स्थापनान्तरण हुन थाले। जसअनुसार वि.स. २०२० मा अदालत, वि.स. २०२५ मा जेल र वि.स. २०३२ मा हेल्थ सेन्टर सल्लेरी सारिएपछि ऐसेलुखर्क नितान्त शुन्य भयो। यहाँका जनताहरू सेवा सुविधा र सहूलियतबाट बञ्चित हुन पुगे। वि.स. २०३२ को प्रशासनिक तथा राजनैतिक पुनर्गठनले ऐसेलुखर्कमात्र नभै यस क्षेत्रकै इतिहासमा फरक मोड लियो। सोलुखुम्बु जिल्लामा पर्ने १५ गाउँ पञ्चायत खोटाङ जिल्लामा गाभिन पुगे। यसबाट ऐसेलुखर्क जस्तो विकट क्षेत्रसमेत सुगममा परिणत भयो। त्यहि समयमा दिम्मा पञ्चायत र ऐसेलुखर्क पञ्चायत एउटै

भई ऐसेलुखर्कको नामले चिनिन थाल्यो ।

परिस्थिति र समयले ठगे पनि आवश्यकताले नयाँ नयाँ कुरा सिर्जना गर्दै जाँदा समयको अन्तरालमा फेरि पनि ऐसेलुखर्क व्युताउन नखोजेको भने होइन । यहाँको प्रहरी चौकी, ई.प्र.का. (प्रहरी ठाना) मा परिवर्तित भयो । राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा कार्यालय, कृषि विकास बैंक शाखा कार्यालय, इलाका हुलाक, नेपाल खाद्य संस्थान डिपो कार्यालय, पशु सेवा शाखा, कृषि सेवा शाखा, रेञ्जपोष्ट, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र आदिजस्ता सरकारी संस्थाहरूको स्तरोन्नति र स्थापनाले ऐसेलुखर्कबासीको डढेलो लागेको आत्मामा विस्तारै विस्तारै आशाका पिपिराहरू पलाउन थाले ।

वि.सं. २०५२ सालबाट सुरु भएको तत्कालिन विद्रोहि पक्ष नेकपा माओवादीको देशव्यापी विद्रोहको असर यस क्षेत्रमा ०५६/०५७ देखि प्रत्यक्ष रूपमा देखा पर्‍यो । सर्वसाधारणहरू सत्तापक्ष र विद्रोहि पक्षबीचको दोहोरो मारमा परे यसबाट संस्थाहरू पनि प्रभावित नहुने कुरै थिएन । जनताहरूसँग प्रत्यक्षतः सरोकार राख्ने ई.प्र.का, राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, कृषि विकास बैंक, खाद्य डिपो जस्ता संस्थाहरू सुरक्षाको कारण देखाई सदरमुकाम केन्द्रिकृत भएपछि ऐसेलुखर्कको पुनः चीरहरण भयो । यसबीचमा ऐसेलुखर्कमा धेरै दुःखद् घटनाहरू पनि घटे जसलाई इतिहासमा नसमेट्नु अन्याय हुन जान्छ । तत्कालीन विद्रोहिपक्ष (माओवादी) र सत्तापक्ष (तत्कालिन शाही नेपाली सेना) बीच वडाको सिमावर्ती क्षेत्र झुले डाँडामा दुई पटक दोहोरो भिडन्त भयो । पहिलो भिडन्तभन्दा दोस्रो भिडन्त निकै दर्दनाक थियो । दुवै पक्षका नेपाली दाजुभाइको रगतले ऐसेलुखर्क मुछियो । ऐसेलुखर्कले भौतिक क्षति बेहोर्नु नपरे पनि ठुलो मानसिक यातना भोग्यो । आत्मवलिदानको अगाडि मानसिक यातना त केही होइन तर यहाँ जोड्न खोजिएको प्रसङ्ग के भने विभिन्न किसिमका ऐतिहासिक घटनाक्रमको सामना गर्दै आएको ऐसेलुखर्क सबैका नजरबाट ओझल पर्नु आफैमा एक दुखद् घटना हो ।

विद्रोही पक्ष र सत्तापक्षको दोस्रो भिडन्तसँगसँगै ऐसेलुखर्कमा नेपाली सेनाको बेसक्याम्प स्थापित हुन पुग्यो । साथसाथै ईलाका प्रहरी कार्यालय पुनः स्थापना भयो र रा.बा. बैंक, कृषि विकास बैंक, खाद्य डिपो जस्ता सर्वसाधारणलाई प्रत्यक्ष राहत पुर्‍याउने अन्य संस्थाहरूको स्थापनार्थ ऐसेलुखर्कले सदरमुकाममा डेलिकेशन अभियान चलायउनुका साथै सम्बन्धित कार्यालयमा ज्ञापनपत्रसमेत बुझायो । परिणामतः खाद्य डिपो पुनः स्थापना भयो भने राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक स्थापनाको संघारमा छ । केही निजी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले सेवा प्रवाह भने गरिरहेका छन् ।

५.३ भौगोलिक अवस्थिति

ऐसेलुखर्क वडा २७° २० मिनेट ३० सेकेन्डदेखि २७° २३ मिनेट ४० सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएको छ । त्यस्तै ८६° ४४ मिनेटदेखि ८६° ४७ मिनेट ४५ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरसम्म अवस्थित रहेको छ ।

५.४ सीमाना

यस वडाको सीमाना पूर्वमा १ नं. वडा राखावाडदेले, पश्चिममा ५ नं. वडा महेश्वरी, उत्तरमा २ नं. वडा बाकाचोल र दक्षिणमा ७ नं. वडा माक्पा पर्दछ ।

५.५ क्षेत्रफल

यस वडाको क्षेत्रफल १८.९४ वर्ग की.मी. तथा १८९४.१४ हेक्टर रहेको छ । साथै २०७० मी. उचाइमा अवस्थित रहेको छ ।

५.६ हावापानी

यस वडाको हावापानी विषमतापूर्ण छ । यस वडाको तल्लो भाग बेंसी तथा खोच पर्दछ । त्यहाँको हावापानी उष्ण छ भने मध्ये भागको हावापानी समशितोष्ण प्रकृतिको पाइन्छ । त्यसै गरी माथिल्लो भागहरूमा ठण्डी याममा कुनै-कुनै वर्ष हिउँ पनि पर्ने हुँदा यहाँको हावापानी निकै चिसो छ ।

ऐसेलुखर्क बजार क्षेत्रको धरातलीय स्वरूप शिरकट्टा भएको हुँदा पूर्वमा चिलिमढुङ्गा र पश्चिममा सोलुखुम्बुको सल्यानदेखि चल्ने चैत्र - बैशाखको आँधीबेहरीले यहाँ कहिले काहीँ नराम्ररी असर पर्दछ । आश्विन महिनादेखि बढ्दैन थालेको चिसोपन पौष महिनाको अन्तसम्ममा पराकाष्ठमा पुग्दछ र फागुन पहिलो हप्तादेखि न्यानो मौसम सुरु हुन्छ । पौष र माघ महिनामा तुषारो पर्दा बजार क्षेत्र र त्यसको समीपवर्ती भू-भागको जनजीवन कष्टप्रद हुने गरेको छ ।

५.७ प्रमुख व्यापारिक महत्त्वका स्थान

यस ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाकै प्रमुख व्यापारिक स्थान भनेको ऐसेलुखर्क बजार हो । यहाँ हप्ताको एक दिन शनिबारे हटिया लाग्दछ । यो स्थान ७ वटै वडालगायत सोलुखुम्बु जिल्लाको जुवु, लोखिम, कुरिमा, सोताङ गुदेलगायतका क्षेत्रहरूको व्यापारिक केन्द्र पर्दछ ।

५.८ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू

- क) लिदिङ खोला,
- ख) चङ्गा खोला, र
- ग) वाङ्गखोला

नदी तथा खोला नालाबाट ऐसेलुखर्क वडाको आंशिक भू-भागमा सिंचाइ, माछा मार्ने, लघु जलविद्युतबाट बिजुली उत्पादन गरी वितरण गर्ने प्रयोजनमा प्रयोग भएको छ ।

५.९ स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू

- क) गीरखेले डाँडा
- ख) स्याङल्याङ डाँडा
- ग) बोभेघारी
- घ) बगाले चौतारा

५.१० प्रमुख धर्महरू

यस वडामा हिन्दु धर्म, बौद्ध धर्म, किरात धर्म र क्रिश्चियन धर्म मान्ने मानिसहरू रहेका छन् ।

५.११ प्रमुख जातजातिहरू

ऐसेलुखर्क वडामा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, नेवार, कामी, राई, गुरुङ, दमाइ, सन्यासी, शेर्पा, भुजेल, सुनुवार आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ ।

५.१२ विद्यालयहरू

यस ३ नं. वडामा ७ प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, ४ प्राथमिक, २ आधारभूत, १ माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् ।

५.१३ स्वास्थ्य संस्था

यस वडामा १ वटा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रहेको छ ।

५.१४ वन जङ्गल

यस वडा ऐसेलुखर्कमा हाल जिल्ला वन कार्यालय खोटाङमा सामुदायिक वनको रूपमा दर्ता भई समुदायबाट संवर्द्धन र उपभोग हुँदै आएका वनजङ्गलका विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

- क) भिखारी पाखा सामुदायिक वन
- ख) होम्चु सामुदायिक वन
- ग) चित्रे डढेली सामुदायिक वन
- घ) खाम्चु ढडेन सामुदायिक वन
- ङ) टुडिखेल पाखा च्यानडाँडा सामुदायिक वन
- च) स्याङल्याङ तिनछाँगे सामुदायिक वन
- छ) मजुवा सामुदायिक वन
- ज) देवीस्थान सामुदायिक वन

६. वडा नं. ४ जलेश्वरी

६.१ भौगोलिक अवस्थिति

जलेश्वरी वडा २७° २२ मिनेट ५ सेकेन्डदेखि २७° २३ मिनेट ४० सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएको छ । त्यस्तै ८६° ४१ मिनेटदेखि ८६° ४४ मिनेट ५५ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरसम्म रहेको छ ।

६.२ सीमाना

यस वडाको सीमाना पूर्वमा ३ नं. वडा ऐसेलुखर्क पर्दछ । पश्चिममा दुधकोशी नदी पर्दछ भने उत्तरमा सोलुखुम्बु जिल्लाको जुबु र दक्षिणमा ३ नं. वडा महेश्वरी पर्दछ ।

६.३ क्षेत्रफल

यस वडाको क्षेत्रफल १३.८३ वर्ग की.मी. तथा १,३८२.८४ हेक्टर रहेको छ ।

६.४ हावापानी

जलेश्वरीको हावापानी उष्ण, समशितोष्ण र ठण्डाशितोष्ण गरी तीन प्रकारको पाइन्छ । यो भू-भागमा वर्षको आधासमय गर्मी, आधा समय जाडो हुने गर्दछ । केहि भू-भागमा बाह्र महिना ठण्डी भइरहेने गर्दछ । यहाँको तापक्रम अधिकतम ३२ डिग्री से. र न्युनतम ४ डिग्री से. छ भने औषत वार्षिक वर्ष १५२ मी.ली. रहेका छ । गर्मी महिनामा मनसुन सुरु भएपछि असोज महिनासम्म पानी पर्ने गर्दछ । हावापानीको भरपरि यस वडामा मानिसहरूले धान मकै र कोदो जस्ता कृषि बालिहरू लगाउने गर्दछन । हिउँदको समयमा सुख्खा हुने भएकाले आलु, गहुँ, जौ जस्ता बालिनालिहरू लगाए पनि सामान्य रूपमा सिंचाइ हुने ठाउँमा सिंचाइ गरिन्छ तर अन्य ठाउँमा सुख्खाका कारण बालि सुकेर नष्ट हुने गर्दछ । यस वडाको मानिसहरूले तरकारी खेती गर्नका लागि पनि हावापानीमा नै भरपर्नु परेको छ ।

यस वडाको धरातलीय स्वरूपअनुसार ठण्डी क्षेत्रमा वर्षैभरी ठण्डी नै भइरहन्छ । केही भू-भागमा तुषारो पर्दछ भने माथिल्लो भेगमा हिउँदमा हिउँ जम्ने गर्दछ । यस वडाको अधिकांश भू-भाग उत्तरबाट दक्षिणतर्फ फर्केको हुनाले सूर्यको किरण सिधा पर्न गई पारिलो भएको हुनाले रापिलो हुने गर्दछ ।

६.५ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू

क) दुध कोशी नदी

ख) मेकु खोला

ग) सिम्ले खोला

६.६ प्रमुख धर्महरू

यस वडामा हिन्दु, बौद्ध, किराँत र क्रिश्चियन धर्म मान्ने मानिसहरू रहेका छन् ।

६.७ प्रमुख जातजातिहरू

यस जलेश्वरी वडामा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, कामी, राई, सन्यासी, शेर्पा आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ ।

६.८ विद्यालयहरू

यहाँ ५ वटा प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, ३ प्राथमिक, १ आधारभूत, १ माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् ।

६.९ स्वास्थ्य संस्था

यस वडामा १ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेको छ ।

७. वडा नं. ५ महेश्वरी

७.१ नामाकरण

यस वडाको नाम यहाँ रहेको महेश्वरीदेवीको नामबाट रहेको हो ।

७.२ भौगोलिक अवस्थिति

महेश्वरी वडा २७° २० मिनेट ३० सेकेन्डदेखि २७° २२ मिनेट ४० सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएको छ । साथै ८६° ४० मिनेट ५५ सेकेन्डदेखि ८६° ४४ मिनेट ५० सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरसम्म रहेको छ ।

७.३ सीमाना

यस वडाको सीमाना पूर्वमा ३ नं. वडा ऐसेलुखर्क, पश्चिममा सोलुखुम्बु जिल्ला हुँदै बहँदै आएको दुधकोशी नदी, उत्तरमा ४ नं. वडा जलेश्वरी, दक्षिणमा ६ नं. वडा ज्यामिरे रहेको छ ।

७.४ क्षेत्रफल

वडाको क्षेत्रफल १२.८७ वर्ग की.मी. तथा १,२८६.८४ हेक्टर रहेको छ ।

७.५ हावापानी

यस वडाको हावापानी विषमतापूर्ण छ । माथिल्लो भेगमा अलि चिसो हुन्छ । यस वडाको तल्लो भाग बेंसी तथा खोच पर्दछ । यहाँको हावापानी उष्ण रहेको हुँदा बेंसी क्षेत्रमा गर्मीयाममा अति नै गर्मी हुने गर्दछ ।

७.६ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू

क) दुधकोशी

- ख) मेकुखोला
- ग) तामेखोला
- घ) बाल्जी खोला
- ङ) अंधेरी खोला

७.७ प्रमुख धर्महरू

यस वडामा हिन्दु, बौद्ध, किराँत र क्रिश्चियन धर्म मान्ने मानिसहरू रहेका छन् ।

७.८ प्रमुख जातजातिहरू

महेश्वरीमा क्षेत्री, ब्राह्मण, कामी, राई, दमाइ, सार्की, सन्यासी, भुजेल आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ ।

७.९ विद्यालयहरू

यहाँ ४ वटा प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, ३ प्राथमिक, १ आधारभूत, १ माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् ।

७.१० स्वास्थ्य संस्था

यस वडामा १ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेको छ ।

७.११ बस्तीहरू

यस वडामा सानोडुम्रे, दिप्पा, लिदेल, फटाक्सी, लपान, ढोडेनी, दोले, लिप्सु, फर्से, राईगाउँ, चारघरे, छेउदु, लामादेल, पुरीगाउँ, विजयखर्क, तिन्नेफार, चित्रे, बनगाउँ र लुभ, मोसे, पाताल, कात्तिके आदि बस्तीहरू रहेका छन् ।

७.१२ पुलहरू

- क) राखानी भोलुङ्गे पुल
- ख) सिमखेत मेखुखोला पुल
- ग) मेखुखोला भोलुङ्गे पुल
- ग) बाल्जी डुङ्खोला भोलुङ्गे पुल
- घ) अँधेरीखोला पुल
- ङ) तामेखोला काठेपुल

७.१३ विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा

यहाँ २३ किलोवाट क्षमताको ७ वटा पेट्रीकसेट रहेका छन् ।

७.१४ सङ्घ संस्थाहरू

- क) प्रयास नेपाल
- ख) प्रगतिशिल आमा समूह

७.१५ देवीथान तथा मन्दिरहरू

- क) सिंहदेवी
- ख) चन्चलादेवी
- ग) जालपादेवी ढोडेनी
- घ) जालपादेवी लपान
- ङ) महेश्वरी देवी
- च) सिंवदेवी
- ज) शिव मन्दिर
- झ) ईन्द्रवती भगवतिदेवी

७.१६ भुमेहरू

- क) सिमले भुमे (चण्डी नाच्ने स्थल)
- ख) तोसिखोम इखुली
- ग) तोसिखोम छेउदु इखुली
- घ) भुमेश्वरी भुमे

८. वडा नं. ६ ज्यामिरे

८.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

यस क्षेत्रको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि राणाशासनको पाला देखिनै रहेको छ । राणाशासनको समय वि.सं. १९३५/३६ सालताका ओखलढुंगामा जंगी परेडको स्थापना भए पछि ऐसेलुखर्कमा ओखलढुंगाको शाखाका रूपमा जंगी अड्डाको स्थापना भएको थियो । २०१६ सालमा शाखाको रूपमा नै अदालतको पनि स्थापना भयो । त्यही समय जेलको निर्माण पनि भएको थियो । वि.स. २०१६ मा जनसंख्यालाई ख्यालमा राख्दै प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको स्थापना भयो । परिस्थिति र समयको आँधिबेरीसँगै लडाईं खेल्दै २०१७ सालमा दुम्रेकोट गाउँपञ्चायत बन्यो र २०२३ सालमा सल्ले दुम्रेधारापानी गाउँ पञ्चायत बन्यो । यसरी नै जनसंख्याको चाप र समयको मागअनुसार परिवर्तनशील रूपमा अगाडि बढ्दै जाने क्रममा ज्यामिरे गाउँ पञ्चायतमा स्थापना भयो ।

वि.स. २०४६ को राजनैतिक परिवर्तनसँगै ज्यामिरे गाउँ पञ्चायतबाट गाउँ विकास समितिमा परिणत साथै वि.स. २०७३ फाल्गुन २७ गते सङ्घीय संरचनाको कार्यान्वयनसँगै ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको वडा नं. ६ कायम हुन पुगेको छ ।

८.२ भौगोलिक अवस्थिति

वडा नं. ६ ज्यामिरे २७° १८ मिनेट ४० सेकेन्डदेखि २७° २१ मिनेट १५ सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएको छ । त्यस्तै ८६° ४० मिनेट ५० सेकेन्डदेखि ८६° ४३ मिनेट ३० सेकेन्ड पूर्वीदेशान्तरसम्म रहेको छ ।

८.३ सीमाना

यस ज्यामिरे वडाको सीमाना पूर्वमा रावाबेंसी गाउँपालिकाको दुम्रे, पश्चिममा दुधकोशी नदी, उत्तरमा ५ नं. वडा महेश्वरी र दक्षिणमा दुधकोशी नदी तथा सोलुखुम्बुको सीमाना रहेको छ ।

८.४ क्षेत्रफल

यस वडाको क्षेत्रफल १२.८१ वर्ग की.मी.तथा १,२८१.१५ हेक्टर रहेको छ ।

८.५ हावापानी

यस वडाको हावापानी विषमतापूर्ण छ । यस वडाको माथिल्लो भेगमा अलि चिसो हुन्छ । यस भेगको हावापानी समशितोष्ण प्रकृतिको पाइन्छ । यस वडाको तल्लो भाग बेंसी तथा खोंच रहेको हुँदा हावापानी उष्ण छ । बेंसी तिरको भागमा हावाहुरीका साथै गर्मीयाममा अति गर्मी हुने गर्दछ ।

८.६ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू

क) दुधकोशी नदी

ख) लुकुवा खोला

ग) काभ्रे खोला

८.७ प्रमुख धर्महरू

यस वडामा हिन्दु, बौद्ध, र क्रिश्चियन धर्म मान्ने मानिसहरूको बसोबास रहेका छन् ।

८.८ प्रमुख जातजातिहरू

६ नं. वडा ज्यामिरेमा क्षेत्री, ब्राम्हण, तामाङ, राई, मगर आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ ।

८.९ विद्यालयहरू

यस वडामा ४ प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, ४ प्राथमिक र १ माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् ।

८.१० स्वास्थ्य संस्था

यस वडामा १ स्वास्थ्य चौकी रहेको छ ।

९. वडा नं. ७ ताक्पा

९.१ नामाकरण

यस माक्पा वडाको नाम कसरी रहन गयो भन्ने बारे एउटा रोचक किंवदन्ती पाइन्छ । धेरै वर्ष अगाडिको कुरो हो । अहिलेको माक्पा वडा निर्जन जङ्गली क्षेत्र थियो, जहाँ केवल भेडेकुरो र ऐसेलुका भन्नाडीहरू रहेका थियो । यस माक्पा वडामा बस्ती बस्न वडाको नाम नामाकरण हुनुभन्दा अगाडी हालको सिम्पानी बाक्सिलाको सीमाना गाउँबाट गान्पा र रतेपा नाम गरेका दुई जना दाजुभाईको बसोबास रहेको थियो । ती दुई दाजुभाइ मध्ये एउटा भाइ धामी थियो । आफ्नो सुरक्षाको लागि कुकुर पालेका थिए । जसको नाम माखिपा थियो । दुवैजना अलग-अलग भएर शिकार गर्न जान्थे । एक दिनको कुरा हो । त्यो माखिपा नाम गरेको कुकुर एक बिहानदेखि हरायो । दिउँसोतिर जिउभरी भेडेकुरो र मुखभरी रगतले लत्पतिएर आयो । लत्पतिएको रगत आफ्नो मालिकलाई देखाउँदै कुईकुईको आवाज निकाली जङ्गलतिर जाँदै घरतिर फर्कदै गर्न थाल्यो । यसरी पटक-पटक कुकुरले गर्दै गरेको अनौठो क्रियाकलाप देखेर त्यो कुकुरको आमुक भाषा उसको मालिकले बुझिसकेको थियो । कुकुरले व्यक्त गर्न नसकेको भाषा बुझिसकेपछि रतेपा र कुकुर दुवै अगाडि-पछाडि गर्दै बाटो बनाउँदै जाँदा एउटा क्षेत्र देखियो । जहाँ भेडेकुरो र जङ्गलले घेरिएको खुल्ला चौरमा एउटा मृग मरेको थियो । त्यो मृग मारेको देखेर कुकुरलाई

माया गर्दै रातेपा खुसिले गद्गद् भए त्योभन्दा पनि बढी खुसि बस्न लायक ठाउँ पत्ता लगेकोले दुवै दाजुभाई गान्पा र रातेपाले दुमी राई बाक्सिला सिम्पानीलाई छाडेर हालको माक्पा भन्ने ठाउँमा बसोबास गर्न थाले । यसरी माखिपा नामको कुकुरले पत्ता लगाएको हुँदा माखिपाबाट अपभ्रंस भई माकिपा हुँदै हालको माक्पा रहन गएको भन्ने भनाई रहेको छ ।

९.२ भौगोलिक अवस्थिति

माक्पा वडा २७° १८ मिनेट ३० सेकेन्डदेखि २७° २१ मिनेट ३० सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशसम्म फैलिएको छ । त्यस्तै ८६° ४३ मिनेट ३० सेकेन्डदेखि ८६° ४६ मिनेट ५० सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरसम्म रहेको छ ।

९.३ सीमाना

यस वडाको पूर्वमा १ नं. वडा राखा, पाश्चिममा रावाबँसी गाउँपालिकाको दुवेकोल, उत्तरमा ३ नं. वडा ऐसेलुखर्क वडा दक्षिणमा दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी नगरपालिकाको जालपासँग सीमाना जोडिएको छ ।

९.४ क्षेत्रफल

यस वडाको क्षेत्रफल १६.५३ वर्ग की.मी. तथा १,६५३.०१ हेक्टर रहेको छ ।

९.५ हावापानी

यस वडाको हावापानी विषमतापूर्ण छ । यस वडाको माथिल्लो भेगमा अलि चिसो हुन्छ । यस भेगको हावापानी समशितोष्ण प्रकृतिको पाइन्छ । यस वडाको तल्लो भाग बँसी तथा खौँच रहेको र यहाँको हावापानी उष्ण छ । धेरै जसो भागमा समशितोष्ण हावापानी रहेको छ ।

९.६ प्रमुख नदी तथा खोलानालाहरू

क) रावाखोला

ख) चडखोला

ग) वन्चरे खोला

९.७ स्थानीय पर्यटकीय स्थलहरू

क) सपनेश्वर महादेव

९.८ प्रमुख धर्महरू

यस वडामा हिन्दु र किराँत धर्म मान्ने मानिसहरू रहेका छन् ।

९.९ प्रमुख जातजातिहरू

माक्पामा क्षेत्री, ब्राम्हण, मगर, कामी, राई, दमाइ, साकी, सन्यासी, भुजेल, आदि जातिहरूको बसोबास रहेको छ ।

९.१० विद्यालयहरू

माक्पा वडामा ५ वटा प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र, ४ प्राथमिक, २ आधारभूत र १ माध्यमिक विद्यालय रहेका छन् ।

९.११ स्वास्थ्य संस्था

यस वडामा १ स्वास्थ्य चौकी रहेको छ ।

खण्ड (घ)
विविध

१०. वडा विभाजन र क्षेत्रफल

वडा नं.	वडाको नाम	क्षेत्रफल वर्ग की.मी.
१	राखावाड्देल	२२.२५
२	बाकाचोल	२४.८७
३	ऐसेलुखर्क	१६.०१
४	जलेश्वरी	१५.२२
५	महेश्वरी	१२.५१
६	ज्यामिरे	१२.२८
७	माक्पा	१४.५६

११. महिला हिंसा विरुद्ध कार्य गर्ने समितिहरू

क) पारालिगल गाउँ कमिटि, महेश्वरी

ख) पारालिगल गाउँ कमिटि, ऐसेलुखर्क

१२. घर परिवारको घरको स्वामित्वसम्बन्धी विवरण (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	कुल घर परिवार संख्या	घरको स्वामित्व			
			आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
१	ज्यामिरे	२८०	२६१	८	०	११
२	बाकाचोल	६२३	५९१	११	३	१८
३	ऐसेलुखर्क	६५२	६१९	२९	१	३
४	जलेश्वरी	४६८	४४५	१०	४	९
५	राखावाड्देल	५४८	५३१	५	०	१२
६	माक्पा	४३६	४२५	१०	०	१
७	महेश्वरी	४८४	४७३	२	१	८
जम्मा		३४९१	३३४५	७५	९	६२

१३. घरको बाहिरी भित्ताको बनौटअनुसार घर परिवार संख्या (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	कुल घर परिवार संख्या	घर बनौटको प्रकार					
			माटोले जडित ईँटा वा ढुंगाले बनेको	सिमेन्टले जडित ईँटा वा ढुंगाले बनेको	ढलान पिलर भएको	काठ पिलर भएको	अन्य	उल्लेख नभएको
१	राखावाड्देल	५४८	५४०	०	०	१	७	०
२	बाकाचोल	६२३	६१४	०	०	६	२	१
३	ऐसेलुखर्क	६५२	६३२	०	२	१२	०	६
५	महेश्वरी	४८४	४७५	०	०	८	१	०
४	जलेश्वरी	४६८	४६०	०	१	२	३	२
६	ज्यामिरे	२८०	२६७	०	०	१०	०	३
७	माक्पा	४३६	४२६	०	०	९	०	१
जम्मा		३४९१	३४१४	०	३	४८	१३	१३

१४. घरको छानाअनुसार घर परिवार संख्या (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	कुल घर परिवार संख्या	घरको छाना							
			पराल	जस्ता	टाइल वा खपडा	ढलान	काठ वा प्लाइ	माटोको लेदो	अन्य	उल्लेख नभएको
१	राखावाड्देल	५४८	४७५	५४	३	०	८	०	८	०
२	बाकाचोल	६२३	५२३	४९	२७	०	१०	०	१३	१
३	ऐसेलुखर्क	६५२	४७४	८९	७७	१	१	०	४	६
४	जलेश्वरी	४६८	४२५	२१	१९	०	१	०	०	२
५	महेश्वरी	४८४	४४३	२९	११	०	०	०	१	०
६	ज्यामिरे	२८०	२६७	८	०	०	०	०	१	४
७	माक्पा	४३६	४०२	२८	४	०	०	०	०	२
जम्मा		३४९१	३००९	२७८	१४१	१	२०	०	२७	१५

१५. पानीको स्रोतअनुसार घर परिवार संख्या (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	कुल घर परिवार संख्या	पानीको स्रोत							
			धारा	कल वा हाते पम्प	छोपिएको इतार वा कुवा	खुला इतार वा कुवा	मूल	नदी वा खोला	अन्य	उल्लेख नभएको
१	राखावाड्देल	५४८	४७४	०	०	४५	२३	६	०	०
२	बाकाचोल	६२३	५२४	०	०	२३	५७	१८	०	१
३	ऐसेलुखर्क	६५२	६१७	१	४	१७	८	०	०	५
५	महेश्वरी	४८४	४५३	१	०	२०	१०	०	०	०
४	जलेश्वरी	४६८	४०६	०	३	५	२७	१९	८	०
६	ज्यामिरे	२८०	२७१	०	१	५	२	०	०	१
७	माक्पा	४३६	४२३	०	०	९	३	०	०	१
जम्मा		३४९१	३१६८	२	८	१२४	१३०	४३	८	८

१६. घर परिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	कुल घर परिवार संख्या	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन							
			काठ वा दाउरा	मट्टीतेल	एल. पी. ग्याँस	गाई भैंसीको गोबर	बायो ग्याँस	विधुत्	अन्य	उल्लेख नभएको
१	राखावाड्देल	५४८	५४०	५	०	२	१	०	०	०
२	बाकाचोल	६२३	६२०	०	०	१	१	०	०	१
३	ऐसेलुखर्क	६५२	६४१	६	०	०	०	०	०	५
४	जलेश्वरी	४६८	४५०	१६	१	१	०	०	०	०
५	महेश्वरी	४८४	४७७	२	१	२	२	०	०	०
६	ज्यामिरे	२८०	२७७	०	०	१	०	०	१	१
७	माक्पा	४३६	४३४	१	०	०	०	०	०	१
जम्मा		३४९१	३४३९	३०	२	७	४	०	१	८

१७. घर परिवारले अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	कुल घर परिवार संख्या	अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत					
			विद्युत्	मट्टीतेल	बायो ग्याँस	सोलार	अन्य	उल्लेख नभएको
१	राखावाङ्देल	५४८	५०	२७७	४	१५७	६०	०
२	बाकाचोल	६२३	३३	३८६	२	१११	९०	१
३	ऐसेलुखर्क	६५२	३६	४६१	३	१४३	४	५
४	जलेश्वरी	४६८	२४	३०५	३	८४	५२	०
५	महेश्वरी	४८४	१०७	१४९	८	१०२	११८	०
६	ज्यामिरे	२८०	०	३७	०	९०	१५२	१
७	माक्पा	४३६	९३	१४५	४	१६२	३१	१
जम्मा		३४९१	३४३	१७६०	२४	८४९	५०७	८

१८. घर परिवारमा भएका सुविधासम्बन्धी विवरण (२०६८)

वडा नं.	कुल घर परिवार संख्या	कुनै पनि सुविधा नभएको	कम्तीमा एउटा सुविधा भएका	घर परिवारमा भएका सुविधा												उल्लेख नभएको
				रेडियो	टि.भी.	केबल टि.भी.	कम्प्युटर	इन्टरनेट	टेलिफोन	मोबाइल	गाडी	मोटरसाइकल	साइकल	अन्य साधन	रेफ्रिजेरेटर	
१	५४८	१९१	३४४	३३१	२०	१	२	०	०	७०	०	०	०	०	०	०
२	६२३	१७८	४४०	४२४	८	०	२	०	०	१४०	०	०	०	०	०	०
३	६५२	१०६	५४५	५२०	३५	४	१	०	१२	१३१	०	०	१	०	०	०
४	४६८	१२९	३२८	३२२	७	०	०	०	०	९५	०	०	०	०	०	०
५	४८४	१३१	३४३	३१६	१२	१	३	०	०	१६५	०	०	०	०	०	०
६	२८०	८६	१९४	१७०	९	०	०	०	०	१२६	०	०	०	०	०	०
७	४३६	१०६	३३०	३११	८	०	२	०	०	१५७	०	०	०	०	०	०
जम्मा	३४९१	९२७	२५२४	२३९४	९९	६	१०	०	१२	८८४	०	०	१	०	०	०

१९. अनुपस्थित घर परिवार संख्या र जनसंख्यासम्बन्धी विवरण (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	कुल घर परिवार संख्या	अनुपस्थित घर परिवार संख्या	अनुपस्थित जनसंख्या			
				जम्मा	पुरुष	महिला	उल्लेख नभएको
१	राखावाड्देल	५४८	२२३	२६३	२४८	१५	०
२	बाकाचोल	६२३	१६४	२१३	१९०	२३	०
३	ऐसेलुखर्क	६५२	२२७	२९३	२८५	८	०
४	जलेश्वरी	४६८	१०३	१४१	१२४	१७	०
५	महेश्वरी	४८४	२२०	३१३	२७८	३५	०
६	ज्यामिरे	२८०	११०	१६०	१३४	२६	०
७	माक्पा	४३६	१६३	२०४	१९४	१०	०
जम्मा		३४९१	१२१०	१५८७	१४५३	१३४	०

२०. घर परिवार संख्या, जनसंख्या, औषत परिवार सदस्य संख्या, लैंगिक अनुपात (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	कुल घर परिवार संख्या	जनसंख्या			औसत परिवार सदस्य संख्या	लैंगिक अनुपात
			जम्मा	पुरुष	महिला		
१	राखावाड्देल	५४८	२,५२५	१,१३०	१,३९५	४.६१	८१
२	बाकाचोल	६२३	२,९०९	१,३७२	१,५३७	४.६७	८९.२६
३	ऐसेलुखर्क	६५२	२,९९५	१,४०७	१,५८८	४.५९	८८.६
४	जलेश्वरी	४६८	२,१३६	९७७	१,१५९	४.५६	८४.३
५	महेश्वरी	४८४	२,३३०	१,०५७	१,२७३	४.८१	८३
६	ज्यामिरे	२८०	१,३०७	६३६	६७१	४.६७	९४.७८
७	माक्पा	४३६	१,८९५	८७७	१,०१८	४.३५	८६.१५
जम्मा		३४९१	१६०९७	७४५६	८६४१		

२१. ५ वर्ष उमेरसमूह र लिङ्ग अनुसार जनसंख्या (२०६८)

वडा नं.	लिंग	जम्मा	उमेर समूह														७०-७४	७५+
			०-४	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५-६९		
१	पु.	१,१३०	१४३	१६५	१८४	१४४	६२	३१	४५	३७	५१	६१	५५	३९	३४	१८	२७	३४
	म.	१,३९५	१३३	१९८	१९७	१८०	१११	८६	५२	७८	७४	७३	५१	४०	३८	३६	१४	२४
	जम्मा	२,५२५	२७६	३६३	३८१	३२४	१८३	११७	९७	११५	१२५	१३४	१०६	७९	७२	७४	४१	५८
२	पु.	१,३७२	१३४	१५५	२१५	१८८	८६	६५	५५	५३	७४	६७	६४	५६	४६	३३	३२	४९
	म.	१,५३७	१४०	१८१	२१३	२०८	१२४	८३	७६	७९	९३	८१	६२	४६	४५	४४	३५	२७
	जम्मा	२,९०९	२७४	३३६	४२८	३९६	२१०	१४८	१३१	१३२	१६७	१४८	१२६	१०२	९१	७७	६७	७६
३	पु.	१,४०७	१६६	१८४	१८३	१४८	९०	७०	५८	६३	७५	७४	६७	६०	५४	४३	२८	४४
	म.	१,५८८	१३२	१८९	१८५	१६७	१४८	१२१	१०१	१०१	८१	८१	६७	७१	४८	३७	२६	३३
	जम्मा	२,९९५	२९८	३७३	३६८	३१५	२३८	१९१	१५९	१६४	१५६	१५५	१३४	१३१	१०२	८०	५४	७७
४	पु.	९७७	१०३	११९	१२४	१२४	६१	४८	३८	५४	५१	३९	५२	३९	३३	२०	१४	२८
	म.	१,१५९	८७	१५७	१३६	१३७	९३	७४	५३	६९	७३	५७	५४	३७	३०	२५	२१	२६
	जम्मा	२,१३६	१९०	२७६	२६१	२६०	१५४	१२२	९१	१२३	१२४	९६	१०६	७६	६३	४५	३५	५४
५	पु.	१,०४७	९९	१३५	१८४	१४३	७४	२७	४१	३४	३५	४२	५३	५४	३७	३५	२९	३५
	म.	१,२७३	१०९	१५१	१७९	१६७	११२	६२	७३	६१	७५	७१	६१	४६	३१	२४	२१	३०
	जम्मा	२,३३०	२०८	२८६	३६३	३१०	१८६	८९	११४	९५	११०	११३	११४	१००	६८	५९	५०	६५
६	पु.	६३६	८२	६७	१०७	८६	४०	१८	२२	२८	३१	२८	२८	२६	१८	२२	९	२४
	म.	६७१	५८	७५	९४	८४	३९	४०	४३	३४	४४	३०	३१	२६	२८	१९	९	१७
	जम्मा	१,३०७	१४०	१४२	२०१	१७०	७९	५८	६५	६२	७५	५८	५९	५२	४६	४१	१८	४१

७	पु.	८७७	८८	१००	१२१	१४०	३८	३३	२४	३४	३२	४६	४३	३७	३२	३०	३७
	म.	१,०१८	८९	११४	१२३	१२५	७५	५५	४७	६५	५४	७१	४०	४६	२९	२४	३१
	जम्मा	१,८९५	१७७	२१४	२४४	२६५	११३	८८	७१	९९	८६	११७	८३	८३	६१	५६	६८
कुल जम्मा		१६,०९७	१,५६३	१,९९०	२,३१६	२,०४०	१,१६३	८१३	७२८	७९०	८४३	८२१	७२८	६२३	५०३	३२५	४३९

२२. जातजाति र लिङ्गअनुसार जनसंख्या (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	जातजाती	जम्मा	पुरुष	महिला
१	राखावाङ्देल	सबै जाती	२५२५	११३०	१३९५
		क्षेत्री	६०८	२५७	३५१
		पहाडी ब्राम्हण	६८	२६	४२
		तामाङ	१५७	६८	८९
		नेवार	७७	४२	३५
		कामी	९०	३३	५७
		राई	२५	१२	१३
		गुरुङ	२०	८	१२
		दमाइ	७४	३१	४३
		सार्की	७५	३५	४०
		सन्यासी	१७३	७८	९५
		शेर्पा	९८	४६	५२
		घर्ती/भुजेल	२६	११	१५
		सुनुवार	१३४	६०	७४
		नाछिरिङ	८७९	४१५	४६४
		अन्य	२१	८	१३
२	बाकाचोल	सबै जाती	२९०९	१३७२	१५३७
		क्षेत्री	१३८	६३	७५
		पहाडी ब्राम्हण	६२	३२	३०
		तामाङ	६४५	३०२	३४३
		कामी	५७	२४	३३
		राई	१९३	९७	९६
		दमाइ/धोली	४९	२४	२५
		सन्यासी	६११	२८९	३२२

		शेर्पा	१२६	५०	७६
		घर्ती / भुजेल	११६	५८	५८
		सुनुवार	१४९	६७	८२
		नाछिरिङ	७२९	३४९	३८०
		अन्य	३४	१७	१७
३	ऐसेलुखर्क	सवै जाती	२९९५	१४०७	१५८८
		क्षेत्री	८३३	३९२	४४१
		पहाडी ब्राम्हण	१९७	९२	१०५
		तामाङ	५४०	२४८	२९२
		नेवार	५१६	२३१	२८५
		कामी	८९	४०	४९
		राई	१८४	९७	८७
		गुरुङ	१०८	४९	५९
		दमाङ/धोली	६४	२९	३५
		सार्की	३९	१९	२०
		सन्यासी	७३	३४	३९
		शेर्पा	१३	६	७
		घर्ती / भुजेल	१३९	६६	७३
		सुनुवार	२०	११	९
		नाछिरिङ	१६४	८३	८१
		अन्य	१६	१०	६
४	जलेश्वरी	सवै जाती	२१३६	९७७	११५९
		क्षेत्री	१४०	६७	७३
		पहाडी ब्राम्हण	१५७	७४	८३

		तामाङ	८७४	४०८	४६६
		कामी	७६	३६	४०
		राई	६१६	२७७	३३९
		सन्ध्यासी	२३५	९७	१३८
		शेर्पा	१९	९	१०
		अन्य	१९	९	१०
५	महेश्वरी	सबै जाती	२३३०	१०५७	१२७३
		क्षेत्री	१९०	८७	१०३
		पहाडी ब्राम्हण	१०९	५४	५५
		कामी	१६१	५८	१०३
		राई	१२३६	५९०	६४६
		दमाइ	१०४	४६	५८
		सार्की	११	४	७
		सन्ध्यासी	४४२	१८३	२५९
		घर्ती/भुजेल	२२	११	११
		थुलुङ	३७	१५	२२
		अन्य	१८	९	९
६	ज्यामिरे	सबै जाति	१,३०७	६३६	६७१
		क्षेत्री	५५०	२५०	३००
		पहाडी ब्राम्हण	११८	६८	५०
		तामाङ	१६	६	१०
		मगर	२६	१४	१२
		राई	५९७	२९०	३०७
७	माक्पा	सबै जाती	१८९५	८७७	१०१८

		क्षेत्री	४९६	२२८	२६८
		पहाडी ब्राम्हण	१४३	६०	८३
		मगर	५४	२३	३१
		कामी	१३८	६९	६९
		राई	८८३	४०९	४७४
		दमाइ	९३	४१	५२
		सार्की	५०	२७	२३
		सन्ध्यासी	१५	७	८
		घर्ती/भुजेल	२२	१३	९
		अन्य	१	०	१
जम्मा			१६,०९७	७,४५६	८,६४१

२३. मातृभाषा र लिंग अनुसार जनसंख्या (२०६८)

वडा	वडाको नाम	मातृभाषा	जम्मा	पुरुष	महिला
१	राखावाड्देल	सबै मातृभाषा	२,५२५	१,१३०	१,३९५
		नेपाली	१,२२९	५२४	७०५
		तामाङ	१५०	६६	८४
		नेवार	१९	१०	९
		शेर्पा	८४	४०	४४
		सुनुवार	१२५	५८	६७
		नाछिरिङ	८८०	४१६	४६४
		अन्य	३८	१६	२२
२	बाकाचोल	सबै मातृभाषा	२,९०९	१,३७२	१,५३७
		नेपाली	१,१४२	५३९	६०३
		तामाङ	६३९	३०१	३३८

		शेर्पा	१२७	५०	७७
		सुनुवार	१२७	५८	६९
		चाम्लिङ	८२८	४०२	४२६
		अन्य	४६	२२	२४
३	ऐसेलुखर्क	सबै मातृभाषा	२,९९५	१,४०७	१,५८८
		नेपाली	१,८९८	८७७	१,०२१
		तामाङ	५३२	२४६	२८६
		नेवार	८७	४२	४५
		गुरुङ	३६	१५	२१
		शेर्पा	१३	६	७
		सुनुवार	१९	१०	९
		थुलुङ	४३	२५	१८
		भुजेल	६४	३१	३३
		नाछिरिङ	२७९	१४०	१३९
		अन्य	२४	१५	९
४	जलेश्वरी	सबै मातृभाषा	२,१३६	९७७	१,१५९
		नेपाली	६१३	२७४	३३९
		तामाङ	८८३	४१३	४७०
		शेर्पा	१९	९	१०
		थुलुङ	६०४	२७४	३३०
		अन्य	१७	७	१०
५	महेश्वरी	सबै मातृभाषा	२,३३०	१,०५७	१,२७३
		नेपाली	१,२६७	५४९	७१८
		थुलुङ	१,०२०	४८८	५३२
		दुमी	१९	११	८
		अन्य	२४	९	१५

६	ज्यामिरे	सबै मातृभाषा	१,३०७	६३६	६७१
		नेपाली	६६४	३२६	३३८
		तामाङ	१६	६	१०
		मगर	२६	१४	१२
		थुलुङ	५३६	२६३	२७३
		बाहिङ	२१	९	१२
		राई	४०	१८	२२
		अन्य	४	०	४
७	माक्पा	सबै मातृभाषा	१,८९५	८७७	१,०१८
		नेपाली	९६९	४४९	५२०
		मगर	४९	२०	२९
		थुलुङ	६४	३३	३१
		दुमी	७६७	३५२	४१५
		नाछिरिङ	१५	९	६
		अन्य	१५	७	८
		उल्लेख नभएको	१६	७	९
जम्मा			१६,०९७	७,४५६	८,६४१

२४. वडाका लैंगिकता आधारमा अपाङ्गको स्थितिसम्बन्धी विवरण (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	लिङ्ग	जम्मा जनसंख्या	अपाङ्ग नभएका जनसंख्या	अपाङ्गताको प्रकार							
					शारीरिक अपाङ्ग	अन्धा वा कम देख्ने	बहिरा वा कम सुन्ने	अन्धा र बहिरा दुवै	आवाजमा समस्या	मानसिक असक्षमता	बौद्धिक असक्षमता	बहु असक्षमता
१	राखावाडुदेल	जम्मा	२,५२५	२,४८८	१७	६	७	०	५	२	०	०
		पुरुष	१,१३०	१,१०८	८	६	५	०	२	१	०	०
		महिला	१,३९५	१,३८०	९	०	२	०	३	१	०	०

२	बाकाचोल	जम्मा	२,९०९	२,८२२	४४	१५	८	०	४	४	०	१२
		पुरुष	१,३७२	१,३२०	२५	९	५	०	२	१	०	१०
		महिला	१,५३७	१,५०२	१९	६	३	०	२	३	०	२
३	ऐसेलुखर्क	जम्मा	२,९९५	२,९५५	१३	५	७	०	५	१	१	८
		पुरुष	१,४०७	१,३८२	१०	२	५	०	३	०	०	५
		महिला	१,५८८	१,५७३	३	३	२	०	२	१	१	३
४	जलेश्वरी	जम्मा	२,१३६	२,०८७	२१	३	९	०	१४	२	०	०
		पुरुष	९७७	९५५	१३	२	३	०	४	०	०	०
		महिला	१,१५९	१,१३२	८	१	६	०	१०	२	०	०
५	महेश्वरी	जम्मा	२,३३०	२,२७८	१९	७	९	०	२	२	६	७
		पुरुष	१,०५७	१,०२२	१३	५	५	०	१	१	४	६
		महिला	१,२७३	१,२५६	६	२	४	०	१	१	२	१
६	ज्यामिरे	जम्मा	१,३०७	१,२११	५४	११	१३	३	४	१	२	८
		पुरुष	६३६	५७२	३४	९	७	३	४	१	०	६
		महिला	६७१	६३९	२०	२	६	०	०	०	२	२
७	माक्पा	जम्मा	१,८९५	१,८४५	१७	६	४	३	८	४	१	७
		पुरुष	८७७	८५०	१२	३	१	०	४	२	१	४
		महिला	१,०१८	९९५	५	३	३	३	४	२	०	३
जम्मा			१६,०९७	१५,६८६	१८५	५३	५७	६	४२	१६	१०	४२

२५. पाँच वर्षभन्दा माथिका जनसंख्या र साक्षरताको स्थिति (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	लिङ्ग	५ वर्ष वा सोभन्दा माथिका जम्मा जनसंख्या	संख्या			साक्षरता उल्लेख नभएको	साक्षरता दर
				पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
१	राखावाड्देल	जम्मा	२,२४९	१,६५३	१३	५८३	०	७३.५
		पुरुष	९८७	८०३	५	१७९	०	८१.३६
		महिला	१,२६२	८५०	८	४०४	०	६७.३५

२	बाकाचोल	जम्मा	२,६३५	१,७०४	१७९	७५१	१	६४.६७
		पुरुष	१,२३८	९१०	७३	२५५	०	७३.५१
		महिला	१,३९७	७९४	१०६	४९६	१	५६.८४
३	ऐसेलुखर्क	जम्मा	२,६९७	१,७९७	८८	८१०	२	६६.६३
		पुरुष	१,२४१	९३२	३८	२७०	१	७५.१
		महिला	१,४५६	८६५	५०	५४०	१	५९.४१
४	जलेश्वरी	जम्मा	१,९४६	१,०१०	१४८	७८५	३	५१.९
		पुरुष	८७४	५११	७७	२८६	०	५८.४७
		महिला	१,०७२	४९९	७१	४९९	३	४६.५५
५	महेश्वरी	जम्मा	२,१२२	१,४५३	४५	६२२	२	६८.४७
		पुरुष	९५८	७४१	१५	२०२	०	७७.३५
		महिला	१,१६४	७१२	३०	४२०	२	६१.१७
६	ज्यामिरे	जम्मा	१,१६७	८३९	३५	२८५	८	७१.८९
		पुरुष	५५४	४४७	१४	८९	४	८०.६९
		महिला	६१३	३९२	२१	१९६	४	६३.९५
७	माक्पा	जम्मा	१,७१८	१,११६	६३	५३९	०	६४.९६
		पुरुष	७८९	५९६	३०	१६३	०	७५.५४
		महिला	९२९	५२०	३३	३७६	०	५५.९७

२६. शैक्षिक तह पूरा गरेका जनसंख्या (२०६८)

वडा नं.	वडाको नाम	लिंग	जम्मा	शैक्षिक तह पूरा गरेका जनसंख्या									अनौपचारिक शिक्षा	तह उल्लेह नभएको
				सुखात	प्राथमिक तह	नि. मा. वि.	मा. वि.	एस. एल. सी. वा सो सरह	प्रविणता प्रमाणपत्र तह	स्नातक	स्नाकोत्तर	अन्य		
१	राखावाडुदेल	जम्मा	१,६७८	६२	७५२	३३०	१९९	१३६	२८	५	१	४	१५९	२
		पु.	८१५	२९	३५४	१५३	११४	७२	१०	४	१	२	७५	१
		म.	८६३	३३	३९८	१७७	८५	६४	१८	१	०	२	८४	१
२	बाकाचोल	जम्मा	१,७४६	१५	७८३	३७२	२१६	१८८	५७	१२	२	४	९३	४
		पु.	९३२	९	४३०	१६८	११५	१००	३२	९	१	३	६२	३
		म.	८१४	६	३५३	२०४	१०१	८८	२५	३	१	१	३१	१
३	ऐसेलुखर्क	जम्मा	१,८५१	४५	६५७	३५६	२८६	२३३	४६	७	७	१	२०८	५
		पु.	९५९	२१	३४३	१७९	१६१	१०९	२८	६	७	०	१०३	२
		म.	८९२	२४	३१४	१७७	१२५	१२४	१८	१	०	१	१०५	३
४	जलेश्वरी	जम्मा	१,०६७	१९	५१०	२१७	१३६	५३	३३	५	२	१	८०	११
		पु.	५३६	१०	२३७	१०६	७५	२६	१८	३	१	०	५२	८
		म.	५३१	९	२७३	१११	६१	२७	१५	२	१	१	२८	३
५	महेश्वरी	जम्मा	१,४५७	७	६७५	३२४	२५१	९८	३६	८	०	०	४०	१८
		पु.	७४३	४	३४३	१५७	१२६	५१	२१	८	०	०	२४	९
		म.	७१४	३	३३२	१६७	१२५	४७	१५	०	०	०	१६	९
६	ज्यामिरे	जम्मा	८४९	१४	२९८	१८०	१००	९७	३२	२	१	१	११९	५
		पु.	४५१	८	१५८	९२	४८	५७	१९	२	१	१	६०	५
		म.	३९८	६	१४०	८८	५२	४०	१३	०	०	०	५९	०
७	माक्पा	जम्मा	१,०८९	२६	५१३	२१९	१३९	४६	३८	८	३	१	८४	१२
		पु.	५५५	१५	२४०	१०८	७७	२३	२१	५	२	०	५५	९
		म.	५३४	११	२७३	१११	६२	२३	१७	३	१	१	२९	३

२७. डागत वनको क्षेत्रफल र त्यस वडाको कूल घनत्व

वडा नं.	वडाको नाम	वनको कूल क्षेत्रफल (हेक्टर)	कूल घनत्व प्रतिशतमा
१	राखावाङ्गदेल्	१००८	५०
२	बाकाचोल	१३०७	६०
३	ऐसेलुखर्क	४०७	३०
४	जलेश्वरी	६०५	४०
५	महेश्वरी	४०१	२८
६	ज्यामीरे	५०२	३५
७	माक्पा	६५५	४२
जम्मा		४८८५	

२८. आ.व २०७३/०७४ सम्म हस्तान्तरित सा.व. को विवरण

क्र. स.	कोड नं.	सा.व. उ.स. को नाम	वडा नं.	वडाको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी संख्या	जनसंख्या
१	KHO/YE/03/02	छिताढुंगा	१	राखावाङ्गदेल्	१७५	१२९	३५५
२	KHO/YE/03/03	सिरुखर्क काहुले	१	राखावाङ्गदेल्	१९२	९६	६४५
३	KHO/YE/03/04	आहाले साम्बाई	१	राखावाङ्गदेल्	१९९	१८५	४८०
४	KHO/YE/03/05	लिदिङखोला	१	राखावाङ्गदेल्	१९२	८६	९२५
५	KHO/YE/03/01	वाहने शाल्पापोखरी सिरुखर्क	१	राखावाङ्गदेल्		२७०	
६	KHO/YE/04/01	देवीस्थान कात्तिके	२	बाकाचोल	८६	११४	४००
७	KHO/YE/04/03	बाकाचोल	२	बाकाचोल	१२५	२४०	१३४१
८	KHO/YE/04/02	ढुङ्गे डाडाखर्क	२	बाकाचोल	२२१	१४६	४००
९	KHO/YE/04/04	पारीपाखा	२	बाकाचोल	१८७	२५९	१२६४
१०	KHO/YE/07/04	खाम्चु धारने	३	ऐसेलुखर्क	१२	६४	५००
११	KHO/YE/07/01	भिखारी पाखा	३	ऐसेलुखर्क	६	५५	३००
१२	KHO/YE/07/05	टुडिखेल पाखा च्यानडाडा	३	ऐसेलुखर्क	११	५९	४२०
१३	KHO/YE/07/02	होप्चु	३	ऐसेलुखर्क	३९	१३५	८१०
१४	KHO/YE/07/09	खहरे अपजसे	३	ऐसेलुखर्क	७३	२२१	१२०५

૧૫	KHO/YE/07/10	દેવિસ્થાન દોપેડાંડા	૩	એસેલુખર્ક	૩૨	૮૭	૩૧૫
૧૬	KHO/YE/07/08	ધાર્મિક દેવસ્થલ	૩	એસેલુખર્ક	૪	૪૯	
૧૭	KHO/YE/07/07	મજુવા	૩	એસેલુખર્ક	૧૨	૩૬	૧૯૭
૧૮	KHO/YE/07/06	સેડલેડ તિનછાગે, સિંહદેવી	૩	એસેલુખર્ક	૨૭	૬૦	૪૬૦
૧૯	KHO/YE/07/03	ચિત્રે ડડેલી પાખા	૩	એસેલુખર્ક	૩૯	૩૬	૧૨૦૦
૨૦	KHO/YE/05/01	કટુન્જે ભાલુખોપ	૪	જલેશ્વરી	૪૦	૨૧૨	૧૩૦૦
૨૧	KHO/YE/05/02	ચિટલી ચૌર	૪	જલેશ્વરી	૧૧	૫૦	૩૫૦
૨૨	KHO/YE/05/05	તેરાદુ ઠોહોફાર	૪	જલેશ્વરી	૨૩	૬૩	૨૬૩
૨૩	KHO/YE/05/04	કાલિમાટી બુલુડાંડા	૪	જલેશ્વરી	૭૦	૧૭૫	૧૦૬૫
૨૪	KHO/YE/05/03	ચિમ્સરા જુકેપાની બાહુનીખર્ક	૪	જલેશ્વરી	૧૩૧	૪૩	૪૦૦
૨૫	KHO/YE/06/01	દેવીસ્થાન	૫	મહેશ્વરી	૮૮	૧૧૦	૧૨૦૦
૨૬	KHO/YE/06/06	થસાદુ થુનેમ	૫	મહેશ્વરી	૧૩	૧૪૭	
૨૭	KHO/YE/06/02	ઉત્તિસે સલ્લેરી	૫	મહેશ્વરી	૨૨	૬૩	૩૭૮
૨૮	KHO/YE/06/05	ઢોડની સલ્લેરી	૫	મહેશ્વરી	૧૨	૫૮	૪૫૦
૨૯	KHO/YE/06/03	ભદૌરે વેની ખર્ક	૫	મહેશ્વરી	૫	૯૦	૫૪૫
૩૦	KHO/YE/06/04	સિસ્ને તિનછાંગે મોસે	૫	મહેશ્વરી	૧૯	૧૪૩	૩૬૪
૩૧	KHO/YE/10/01	સ્યોટસિદુ	૬	જ્યામીરે	૭૯	૩૬	૨૨૪
૩૨	KHO/YE/10/04	સેતીદેવી સાલધારી	૬	જ્યામીરે	૧૪૪	૮૧	૫૨૩
૩૩	KHO/YE/10/03	નેપાને	૬	જ્યામીરે	૨૬	૪૧	૨૪૬
૩૪	KHO/YE/10/02	સલ્લેરી સાલધારી	૬	જ્યામીરે	૨૨૪	૧૭૧	૬૫૮
૩૫	KHO/YE/08/03	ચન્દ્રકન્યા સાલધારી	૭	માક્પા	૧૫	૨૯૨	૭૦૦
૩૬	KHO/YE/08/04	સલ્લાધારી	૭	માક્પા	૪૩	૨૮૨	૧૮૦૦
૩૭	KHO/YE/08/05	છિલુ ગોગને	૭	માક્પા	૫	૨૮૨	૧૮૦૦
૩૮	KHO/YE/08/06	ભિરગાંડ	૭	માક્પા	૬૫	૭૫	૪૭૯
૩૯	KHO/YE/08/07	વનપાલે રાની મહિલા	૭	માક્પા		૬૭	૩૯૯

४०	KHO/YE/08/08	रोलुपाखा	७	माक्या	६	१२८	७११
४१	KHO/YE/08/02	छेगा भस्मे देवीस्थान	७	माक्या	५	६१	३२५
४२	KHO/YE/08/01	भान सिंगे तारे भिर	७	माक्या	६३	९९	५९४

२९. कबुलियती वन

क्र.स.	वडा नं.	वडाको नाम	क.व.उ.स.को नाम	क्षेत्रफल (हे.)
१	७	माक्या	रमितेडाँडा	१.८८
२	७	माक्या	टोटला गैरा	१.९
३	७	माक्या	चिप्लीडाँडा	१.९८
४	७	माक्या	चुनेखुपाखा	१.८२

३०. स्वास्थ्य संस्थासम्बन्धी विवरण

वडा नं.	वडाको नाम	स्वास्थ्य संस्थाको किसिम
१	राखावाङ्देल	स्वास्थ्य चौकी
२	बाकाचोल	स्वास्थ्य चौकी
३	ऐसेलुखर्क	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र
४	जलेश्वरी	स्वास्थ्य चौकी
५	महेश्वरी	स्वास्थ्य चौकी
६	ज्यामिरे	स्वास्थ्य चौकी
७	माक्या	स्वास्थ्य चौकी

३१. स्वास्थ्य दरबन्दी विवरण

क्र. सं.	पद	सेवा समूह	श्रेणी	दरबन्दि संख्या							जम्मा
				वडा नं.							
				१	२	३	४	५	६	७	
१	मे.अ	स्वास्थ्य ज.हे.स	आठौँ	०	०	१	०	०	०	०	१
२	हे.अ	स्वास्थ्य हे. ई.	सहायक पाचौँ	१	१	१	१	१	१	१	७

३	स्टाफ नर्स	स्वास्थ्य नर्सिङ	सहायक पाचौँ	०	०	१	०	०	०	०	१
४	अ.हे.व	स्वास्थ्य हे. ई.	सहायक चौथो	२	२	३	२	२	२	२	१५
५	अ.न.मी	स्वास्थ्य नर्सिङ	सहायक चौथो	२	२	२	२	२	२	२	१४
६	ल्याव अ	ल्याव मे.टे.	सहायक चौथो	०	०	१	०	०	०	०	१
७	कार्यालय सहायोगी	प्रशासन	श्रेणीबिहित	१	१	२	१	१	१	१	८
जम्मा				६	६	११	६	६	६	६	४७
८		स्वास्थ्य स्वयमसेविका		१०	१२	९	१०	१०	९	११	८

३२. हुलाक संख्या तथा सेवा क्षेत्र

क्र. सं.	हुलाक कार्यालयको किसिम	संख्या	रहेको स्थान	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा
१	इलाका हुलाक कार्यालय	१	ऐसेलुखर्क	चिट्ठी पत्र र पार्सल आदान-प्रदान
२	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	१	राखावाड्देल	धनदेश सेवा (दता र भुक्तानी)
३	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	१	बाकाचोल	बचत बैंक
४	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	१	जलेश्वरी	पत्रपत्रिका दता र वितरण
५	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	१	महेश्वरी	चिट्ठी पत्र र पार्सल आदान-प्रदान
६	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	१	ज्यामिरे	पत्रपत्रिका दता र वितरण
७	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	१	माक्पा	
	जम्मा	७		

३३. जिल्लाभित्र तथा बाहिर सञ्चालनमा रहेका डाँक लाईन

क्र.सं.	देखि	सम्म	साधन	कैफियत
१	दिक्तेल	ऐसेलुखर्क-सोलुखुम्बु	पैदल	

३४. शैक्षिक संस्थाहरू

वडा नं.	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र	प्राथमिक विद्यालय	आधारभूत विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय	कलेज	विश्व विद्यालय
१	३	६	१	१	०	०
२	४	३	२	१	०	०
३	७	४	२	१	०	०
४	५	३	१	१	०	०
५	४	३	१	१	०	०
६	४	४	०	१	०	०
७	५	४	२	१	०	०
जम्मा	३२	२७	९	७	०	०

३५. शिक्षक तथा कर्मचारी विवरण

वडा नं.	माध्यमिक शिक्षक		आधारभूत शिक्षक		सट्टा शिक्षक	बाल विकास	कर्मचारी		जम्मा
	दरबन्दी	राहत दरबन्दी	दरबन्दी	राहत दरबन्दी			का. सहायक	का. सहयोगी	
१	४	१	१५	७	०	३	१	८	३९
२	०	४	२२	५	०	४	२	६	४३
३	९	०	२६	४	१	७	१	७	५५
४	०	०	१३	८	०	५	१	५	३२
५	१	४	१५	३	०	४	१	५	३३
६	०	१	१२	२	०	४	१	५	२५
७	५	१	२२	९	२	५	१	७	५२
जम्मा	१९	११	१२५	३८	३	३२	८	४३	२७९

३६. खानेपानी तथा सरसफाई

वडा नं.	घर धुरी संख्या	
	स्वच्छ खानेपानी उपलब्धता	पक्क शौचालय
१	३९०	५१०
२	४२०	६३०
३	३९०	६७९
४	१५३	५०३
५	१२३	४३५
६	२२१	२७१
७	३००	४११
जम्मा	१९९७	३४३९

३७. विद्युतीकरण तथा वैकल्पिक ऊर्जा

वडा नं.	विद्युतीकरण			वैकल्पिक ऊर्जा	
	घरधुरी संख्या				
	राष्ट्रिय प्रसारण	साना जलविधुत	सोलार संख्या	वायोग्याँस	सुधारिएको चुल्हो
१	०	५१०	१२०	०	४९७
२	०	६००	१००	०	३००
३	०	५५०	२२३	०	धुवाँ रहित वडा घोषणा भएको
४	बन्दै गरेको	३५	४७०	०	१५८
५	०	१९२	२००	०	१६
६	बन्दै गरेको	०	२७१	०	२७१
७	०	बन्दै गरेको	३८९	०	धुवाँरहित वडा घोषणा भएको
जम्मा	०	१३३७	१७७३	०	१२४२

३८. वित्तीय संस्थाहरू

वडा नं.	वित्तीय संस्था (संख्या)				
	वाणिज्य बैंक (क) वर्गान्तर्गत पर्ने बैंकहरू	विकास बैंक (ख) वर्गान्तर्गत पर्ने बैंकहरू	वित्तीय संस्था (ग) वर्गान्तर्गत पर्ने बैंकहरू	लघुवित्त संस्था (घ) वर्गान्तर्गत पर्ने बैंकहरू	बचत तथा ऋण सहकारी संस्था
१	०	०	०	०	२
२	०	०	०	०	०
३	०	१	०	१	५
४	०	०	०	०	०
५	०	०	०	१	०
६	०	०	०	०	०
७	०	०	०	१	०
जम्मा	०	१	०	३	७

३९. सडक, सञ्चार सेवा

वडा नं.	सडक (लम्बाई कि.मि.)			सार्वजनिक सञ्चार सेवाको उपलब्धता (भएको/नभएको/आंशिक)		
	कालोपत्रे	ग्रावेल	कच्ची	टेलिफोन सेवा	मोबाइल सेवा	इन्टरनेट सेवा
१	०	०	१	नभएको	भएको	आंशिक
२	०	०	१०	नभएको	भएको	आंशिक
३	०	०	१०	नभएको	भएको	आंशिक
४	०	०	३	आंशिक	भएको	आंशिक
५	०	०	३०	नभएको	भएको	आंशिक
६	०	०	३७	नभएको	भएको	आंशिक
७	०	०	३०	नभएको	भएको	आंशिक
जम्मा	०	०	१२१			

४०. कार्यरत गै.स.स., दर्ता भएका घरेलु उद्योग, कृषी सेवा केन्द्र, पशु सेवा केन्द्र, प्रहरी वृत्तसंख्या

वडा नं.	कार्यरत गै.स.स. संख्या	दर्ता भएका घरेलु उद्योग संख्या	कृषि सेवा केन्द्र	पशु सेवा केन्द्र	प्रहरी वृत्त/चौकी भएको/नभएको
१	२	३	नभएको	नभएको	नभएको
२	१	५	नभएको	नभएको	नभएको
३	१	२	भएको	भएको	भएको
४	१	२	नभएको	नभएको	नभएको
५	१	१	नभएको	नभएको	नभएको
६	०	१	नभएको	नभएको	नभएको
७	१	२	नभएको	नभएको	नभएको
जम्मा	७	१६			

४१.१ समस्याहरू

- सबै वडाका टोलबस्तीहरू सडक सञ्जालमा रहन बाँकी रहेको ।
- हाल सञ्चालनमा भइरहेका सडकको स्तरोन्नती हुन नसकेको ।
- बाह्र महिना सडक सञ्चालनमा आउने अवस्था नभएको ।
- विद्युत् सेवाको पहुँच पुग्न नसकेको ।
- भइरहेको विद्युत सेवा प्रभावकारी नभएको ।
- सुविधा सम्पन्न अस्पतालको अभाव रहेको ।
- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकीबाट सरकारले तोकेको मापदण्डमा औषधी तथा अन्य सुविधाहरू प्रदान गर्न नसकेको ।
- सबै वडाहरूमा टेलिफोन सेवा प्रभावकारी हुन नसकेको ।
- इन्टरनेट सेवाको पहुँच पुग्न नसकेको ।
- भइरहेको इन्टरनेट सेवा प्रभावकारी हुन नसकेको ।
- विद्यालय, शिक्षक र विद्यार्थी अनुपात न्यून रहेको ।
- विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर कायम गर्न नसकिएको ।
- खेती योग्य जमिनमा सिंचाइको सुविधा अभाव रहेको ।
- सिंचाइका श्रोत खोलानालाहरू पर्याप्त मात्रामा नरहेको ।
- कृषकहरूले उत्पादन गरेको तरकारी, नगदे बालीको बजार व्यवस्थापन हुन नसकेको ।

- आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याउने कुनै पहल नभएको ।
- पर्यटनले आर्थिक क्षेत्रमा योगदान दिन नसकेको ।
- पर्यटन क्षेत्रमा सोच, योजना तथा कार्यक्रमको कमी रहेको ।
- अधिकांश युवाहरू वैदेशिक रोजगारमा रहेको ।
- रोजगारीको अवसरको कमी भएको ।
- वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त हुने रेमिट्यान्सको प्रभावकारी सदुपयोग हुन नसकेको ।
- घरेलु उधोग सञ्चालन हुन नसकेको ।
- युवाहरू स्व:रोजगार बन्न नसकेको ।
- वडा नं. ३ मा बाहेक अन्य वडामा बजारीकरण हुन नसकेको ।
- पुरानै मापदण्डको बजार रहेको ।
- वन पैदावार, जडिबुटिको अधिकतम उपयोग गर्न नसकेको ।
- नदी तथा खोलामा भएको बालुवको उपयोगलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको ।
- खोला नाला जल सम्पदाको अधिकतम उपयोग गर्न नसकिएको ।

४१.२ चुनौतिहरू

- सबै वडाका टोलबस्तीहरू सडक सञ्जालमा राखिसडकको स्तरोन्ती कायम गर्न ।
- बाह्रै महिना सडक सञ्चालनमा आउने अवस्था कायम गर्न ।
- विद्युत सेवाको पहुँच पुऱ्याइ भइरहेको विद्युत सेवा प्रभावकारी बनाउन ।
- सुविधा सम्पन्न अस्पताल बनाई प्रभावकारी सेवा सुचारु गर्न ।
- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकीबाट सरकारले तोकेको मापदण्डमा औषधी तथा अन्य सुविधाहरू प्रदान गर्न ।
- सबै वडाहरूमा टेलिफोन सेवा तथा इन्टरनेट सेवाको पहुँच पुऱ्याइ सेवालाई प्रभावकारी बनाउन ।
- तोकिएको मापदण्डमा विद्यालय, शिक्षक र विद्यार्थी संख्याको अनुपात कायम गर्न ।
- विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर कायम गर्न ।
- खेतीयोग्य जमिनमा सिंचाइको सुविधाको व्यवस्था गर्न ।
- कृषकहरूले उत्पादन गरेको तरकारी, नगदे बालीको बजार व्यवस्थापन गर्न ।
- पर्यटन क्षेत्रको आवधिक योजना तथा कार्यक्रम तयार गरी आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याइ आर्थिक क्षेत्रमा योगदान बढाउन ।
- रोजगारी अवसरको सिर्जना गरी युवाहरू श्रम, शक्तिलाई उपयोग गर्न ।
- वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त हुने रेमिट्यान्सको प्रभावकारी सदुपयोग गर्न ।
- युवाहरूलाई स्व:रोजगार बनाउन ।
- पुरानै मापदण्डमा रहेको ऐसेलसुखर्क बजारलाई आधुनिकिकरण गर्न ।
- वन पैदावार, जडिबुटिको अधिकतम उपयोग गर्न ।
- नदी तथा खोलामा भएको बालुवको उपयोगलाई व्यवस्थित गर्न ।

- खोलानाला तथा जल सम्पदाको अधिकतम उपयोग गर्न ।

४१.३ अवसरहरू

- आर्थिक विकासका लागि रोजगारी सिर्जना गरी गरिबी निवारण तथा समृद्ध ऐसेलुखर्क गाउँपालिका बनाउन ।
- भरखरै बिस्तार हुँदै गरेका सडकहरूको गुणस्तर कायम गर्दै सडकलाई व्यवस्थित गर्न ।
- योजनावद्ध रूपमा दीर्घकालीन सोचका साथ विद्युत सेवा विस्तार गर्न ।
- ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाभन्दा अन्य गाउँपालिकाका बिरामीहरूलाई समेत ध्यानमा दिइ सुविधा सम्पन्न अस्पताल बनाउन ।
- सबै वडाहरूमा टेलिफोन सेवा तथा इन्टरनेट सेवाको पहुँच पुऱ्याइ सेवालाई प्रभावकारी बनाई नमूना गाउँपालिका बनाउन ।
- तोकिएको मापदण्डमा विद्यालय, शिक्षक र विद्यार्थी संख्याको अनुपात कायम गर्न विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर कायम गर्दै नयाँ प्रविधि र शिक्षण विधीको प्रयोग तथा विषय विशेषज्ञ उपयोग गर्न ।
- सिंचाइ योजनाहरू सञ्चालन गर्न ।
- कृषकहरूले उत्पादन गरेको तरकारी, नगदे बालीको बजार व्यवस्थापन गरी गरिबी निवारणमा सहयोग गर्न ।
- आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक भित्र्याई यहाँका जनताको आर्थिकस्तर बढाउन ।
- वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त हुने रेमिट्यान्सको प्रभावकारी सदुपयोग गर्दै रोजगारी तथा आय आर्जनको काममा लगाउन ।
- नयाँ विस्तार हुने बजारलाई आधुनिक मापदण्ड अनुसार बजारिकरण गर्न ।
- वन पैदावार, जडिबुटिको अधिकतम उपयोग गरी आम्दानी बढाउन ।
- नदी तथा खोलामा भएको बालुवको उपयोगलाई गाउँपालिकाको आम्दानीको श्रोत बनाउन ।
- खोलानाला तथा जल सम्पदाको अधिकतम उपयोग गरी आर्थिक रूपमा यस गाउँपालिका समृद्ध बनाउन ।

खण्ड (ड)
अनुसूचीहरू

अनुसूची १
गाँउसभाका पदाधिकारीहरू

क्र. स.	पद	नाम, थर	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	अध्यक्ष	विश्वनाथ निरौला	ऐसेलुखर्क - ७	९८५२८४९६८५, ९८१८७८०५९०
२	उपाध्यक्ष	पुष्पकला भुजेल	ऐसेलुखर्क - ३	९८५२८४९६८६, ९८०७७३१९१४
३	वडा अध्यक्ष	भनन कुमार राई (नाछिरिङ)	ऐसेलुखर्क - १	९८१८१०६२४३, ९८४२९६८८८४
४	सदस्य	पुरुषोत्तम राजभण्डारी	ऐसेलुखर्क - १	९८१९३६३७१०
५	सदस्य	मणिकुमार राई	ऐसेलुखर्क - १	९८१९११२९९०
६	सदस्य	छिरिङलामु तामाङ	ऐसेलुखर्क - १	९८२३८७४९५७
७	सदस्य	हर्किमाया दमाई(बर्देवा)	ऐसेलुखर्क - १	९८०८०९९४७३
८	वडा अध्यक्ष	सन्तवीर तामाङ	ऐसेलुखर्क - २	९७४३०९२७३०, ९८०८६३०८३४
९	सदस्य	जयकुमार तामाङ	ऐसेलुखर्क - २	९८४१६६०८५५, ९८१८०९१४७२
१०	सदस्य	शिवबहादुर पुरी	ऐसेलुखर्क - २	९७४१४००८२६
११	सदस्य	डम्बरकुमारी राई	ऐसेलुखर्क - २	९८०५९८८३९५
१२	सदस्य	कमलकुमारी विश्वकर्मा	ऐसेलुखर्क - २	९७४३०७०४४८
१३	वडा अध्यक्ष	राजेशकुमार राजभण्डारी	ऐसेलुखर्क - ३	९७५३००७१३१, ९८१८८५८८३१
१४	सदस्य	तिलकबहादुर निरौला	ऐसेलुखर्क - ३	९७४२०७८४७४
१५	सदस्य	दुर्गाबहादुर श्रेष्ठ	ऐसेलुखर्क - ३	९८०८८१९६४४
१६	सदस्य	देशमाया राई	ऐसेलुखर्क - ३	९८०३१९२८०२
१७	सदस्य	गंगामाया विक	ऐसेलुखर्क - ३	९८०३६५९७१४
१८	वडा अध्यक्ष	नैनकुमार राई	ऐसेलुखर्क - ४	९८२४७०९००६
१९	सदस्य	भक्तबहादुर तामाङ	ऐसेलुखर्क - ४	९८१४७६९७५५
२०	सदस्य	रत्नबहादुर पुरी	ऐसेलुखर्क - ४	९८१४३६०२४१

२१	सदस्य	डोल्मा शेर्पा	ऐसेलुखर्क- ४	
२२	सदस्य	चमेली विश्वकर्मा	ऐसेलुखर्क- ४	९८१९००६३८१
२३	वडा अध्यक्ष	दिलबहादुर राई	ऐसेलुखर्क - ५	९८१३८१७२३०
२४	सदस्य	असुरमान राई	ऐसेलुखर्क - ५	
२५	सदस्य	भीमबहादुर राई	ऐसेलुखर्क - ५	९८११७७४३४७
२६	सदस्य	जानुमाया राई	ऐसेलुखर्क - ५	९८१८६९३४५९
२७	सदस्य	सरस्वती दर्जी	ऐसेलुखर्क - ५	९८०७७७६२०८
२८	वडा अध्यक्ष	मीनबहादुर राई	ऐसेलुखर्क - ६	९८६१४९०१११
२९	सदस्य	हरिप्रसाद लम्साल	ऐसेलुखर्क - ६	
३०	सदस्य	नकुल राई	ऐसेलुखर्क - ६	९८२५३६५९१३
३१	सदस्य	कृष्णकुमारी तिमिल्सिना	ऐसेलुखर्क - ६	९८११७०१८०८
३२	सदस्य	लक्ष्मी विक	ऐसेलुखर्क - ६	९८४३८५०६१८
३३	वडा अध्यक्ष	फूलकमल राई	ऐसेलुखर्क - ७	९८०१०४४४३८
३४	सदस्य	नन्दकुमार राई	ऐसेलुखर्क - ७	९८०१०४४४३८
३५	सदस्य	अरुण राई	ऐसेलुखर्क - ७	९८२४७१९१९९
३६	सदस्य	लक्ष्मी राई	ऐसेलुखर्क - ७	९८०४७७७६०७
३७	सदस्य	धनकुमारी विश्वकर्मा	ऐसेलुखर्क - ७	९८१७७८९९३६
३८	सदस्य	खड्गबहादुर राई (ताछिरिङ)	ऐसेलुखर्क - १	९८१०२६८१७१
३९	सदस्य	देवीचरण रम्तेल	ऐसेलुखर्क - ५	९८१६१७९५५२
४०	सचिव	जीवन निरौला	बाह्रदशी - ५, भ्रूपा	९८५२८४९७१३

अनुसूची २
गाँउकार्यपालिकाका पदाधिकारीहरू

क्र.स.	पद	नाम, थर	सम्पर्क नं.
१	अध्यक्ष	विश्वनाथ निरौला	९८५२८४९६८५/९७५३००४१०९
२	उपाध्यक्ष	पुष्पकला भुजेल	९८५२८४९६८६/९८०७७३१९१४
३	सदस्य	भक्त कुमार राई (नाछिरिङ)	९८१८१०६२४३/९८४२९६८८८४
४	सदस्य	सन्तवीर तामाङ	९७४३०९२७३०/९८०८६३०८३४
५	सदस्य	राजेशकुमार राजभण्डारी	९७५३००७१३१/९८१८८५८८३१
६	सदस्य	नैनकुमार राई	९८२४७०९००६
७	सदस्य	दिलबहादुर राई	९८१३८१७२३०
८	सदस्य	मीनबहादुर राई	९८६१४९०१११
९	सदस्य	फुलकमल राई	९८०१०४४४३८
१०	सदस्य	जानुमाया राई	९८१८६९३४५९
११	सदस्य	छिरिङलमु तामाङ	९८२३८७४९५७
१२	सदस्य	चमेली विश्वकर्मा	९८१९००६३८१
१३	सदस्य	लक्ष्मी विक	९८४३८५०६१८

१४	सदस्य	खड्गबहादुर राई (नाछिरिङ)	९८१०२६८१७१
१५	सदस्य	देवीचरण रम्तेल	९८१६१७९५५२
१६	सचिव	जीवन निरौला	९८५२८४९७१३

अनुसूची ३
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

पद	नाम, थर	सम्पर्क नं.
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	श्री जीवन निरौला	९८६००००१५५, ९८५२८४९७९३
नायब सुब्बा	श्री युवराज फुयल	९७५३००३३४२, ९८४२८४७४५९, ९८०५९४९३९७
सह-लेखापाल	श्री गणेश बहादुर खड्का	९८४२९०५०९२, ९८५२८४९०९२
कम्प्यूटर अपरेटर	श्री सोमप्रसाद घिमिरे	९८५२८४९३५०
इन्जिनियर	श्री किसन अधिकारी	९८९८९९३९२९
सूचना प्रविधि अधिकृत	श्री सिजन राई	९८०९३५५८९५
सव-इन्जिनियर	श्री सन्तोष घिमिरे	९८०७८५६६५३
स्वास्थ्य संयोजक	डा.कालिप्रसाद यादव	९८९४७३४५७८, ९८६२७४०६२९
पशु स्वास्थ्य प्राविधिक	श्री प्रमोदकुमार राजभण्डारी	९८६२८५२२४७, ९८९३६०४७९९
प्रा.स.	श्री नागेन्द्र भ्ना	९७४३००९४३६, ९८९५७८७८५०
स.म.वि.नि.	श्री कल्पना आचार्य	९८४२९०५९२०
हलुका सवारी चालक	श्री सन्तोष कुमार राई	९८२३७९४८२७
कार्यालय सहयोगी	श्री खड्ग बहादुर निरौला	९८०३५६४०३९
कार्यालय सहयोगी	श्री राजनबाबु लयालु	९८२६७०२७०९
व्याकहो लोडर अपरेटर	श्री केशव निरौला	९८९५७२४९२०

राष्ट्रिय पून-निर्माण प्राधिकरण

सब-इन्जिनियर(पून:निर्माण)	श्री सुरेन्द्र बहादुर महत	९८०३६२९२४९
अ.स.इ. (पून:निर्माण)	श्री गायस भट्टराई	९८०७७७४९९९

अनुसूची ४
वडा कार्यालयमा कार्यरत वडा सचिवहरूको विवरण

वडा नं.	वडा कार्यालय	वडा सचिवको नाम	सम्पर्क नं.
१.	राखावाङ्देल	श्री छवि खनाल	९८४२८७२२६६
२.	बाकाचोल	श्री पूर्णकुमार तामाङ	९८४२५७५१०१, ९८१९९१५५४९
३.	ऐसेलुखर्क	श्री युवराज फुयल	९७५३००३३४२, ९८४२८४७४५९, ९८०५९४९३१७
४.	जलेश्वरी	श्री रमेश भट्टराई	९८४२८०४६१५, ९८१४७८१९७५,
५.	महेश्वरी	श्री सम बहादुर राई	९८६०७३२६९०
६.	ज्यामिरे	श्री दानबहादुर पोखेल मगर	९८६२८६७३८७
७.	माक्पा	श्री पदम बहादुर राई	९८४२९५२२४३, ९८०५९४९३८३

कार्यालय सहायकहरू

वडा नं.	वडा कार्यालय	वडा सचिवको नाम	सम्पर्क नं.
१.	राखावाङ्देल	श्री सुब्बा राई	
२.	बाकाचोल	श्री कमलादेवी तामाङ	
३.	ऐसेलुखर्क	श्री तेज बहादुर निरौला	
५.	महेश्वरी	श्री तारादेवी राई	
६.	ज्यामिरे	श्री नैन कुमारी राई	

अनुसूची ५
स्वास्थ्य सङ्घ संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र. स.	वडा नं.	स्वास्थ्य संघ संस्थाको नाम	कर्मचारीको नाम	हालको पद	श्रेणी वा तह	सम्पर्क नं.
१	३	ऐसेलुखर्क गाउँपालिका प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र ऐसेलुखर्क	डा. कालिप्रसाद यादव	मे.अ.	आठौं	९८६२७४०६२१
२			डा. अश्विन भट्टराई	मे.अ.	आठौं	९८४९१९६७०
४			श्री ओमजङ्ग शाही	हे.अ.	स.पाचौं	९८४८७३५४८७
५			श्री रामकाजी नेपाल	हे.अ.	स.पाचौं	९७४३००५०६२
६			श्री चण्डिका कटुवाल	स्टाफ नर्स	स.पाचौं	९८४२४८४५६६
७			श्री निर्मला शर्मा	अ.हे.व.	स.चौथो	९७४३०२७२९०
८			श्री विमल राजभण्डारी	अ.हे.व.	स.चौथो	९८२५७०७९१५
९			श्री उत्तम मगर	अ.हे.व.	स.चौथो	९८६१७०१११२
१०			श्री सर्कीनी शेर्पा	अ.न.मी.	स.पाचौं	९८१७७४२७४५
११			श्री नेलिदा राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८६२६४९२६२
१२			श्री चन्द्रमायाया राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८६२६२०६६२
१३			श्री होमनाथ वि.क.	ल्या.अ.	स.चौथो	९८००७६१३५५
१४			श्री सुमित्रा राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८१६३००५२४
१५			श्री भक्तबहादुर सुनुवार	का.स.	श्रेणी विहीन	९८२४७४१२७६
१६			श्री रामबहादुर सुनुवार	का.स.	श्रेणी विहीन	९८१९९०१६१५
१७	१	स्वास्थ्य चौकी राखावाङ्देल	श्री पप्पु प्र. कुसवाहा	हे.अ.	स.पाचौं	९८१४८३८३२१
१८			श्री सुरेन्द्र क. ठाकुर	अ.हे.व.	स.पाचौं	९८०५९५४१८९
१९			श्री विष्णुकुमारी थापा	अ.न.मी.	स.चौथो	९८१०२२५५३८
२०			श्री शशिकला राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८१९७६१५२१
२१			श्री सुरेन्द्र कु. यादव	अ.हे.व.	स.चौथो	
२२			श्री कामना राई	अ.न.मी.	स.चौथो	
२३			श्री रमेश राई	का.स.	श्रेणी विहीन	९८१५७५८२२१

२४	७	स्वास्थ्य चौकी माक्पा	श्री मानकाजी नेपाल	हे.अ.	स.पाँचौ	
२५			श्री दिपककुमार कालाथोकी	अ.हे.व.	स.चौथो	९८११७४७१५४
२६			श्री नारायण श्रेष्ठ	अ.हे.व.	स.चौथो	९८२४७१५२९५
२७			श्रीमति मेनुका राई	अ.न.मी.	स.पाचौ	९८०४३४३४५७
२८			श्री खिमा बटाला	अ.न.मी.	स.चौथो	९८०५४९०६९६
२९			श्री सम्भना चाम्लीङ	अ.न.मी.	स.चौथो	
३०			श्री कमलकृष्ण दाहाल	का.स.	श्रेणी विहीन	९८१७७६९०४०
३१	६	स्वास्थ्य चौकी ज्यामीरे	श्री एलिसा बुढाथोकी	हे.अ.	स.पाचौ	९८१५९८६२६१
३२			श्री अजित राई	अ.हे.व.	स.चौथो	९७४३०९०१७१
३३			श्री संजिव कु. यादव	अ.हे.व.	स.चौथो	
३४			श्री राममाया राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८२४७४१०२८
३५			श्री प्रेयङ्का राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८०८९८२७४५
३६			श्री अस्मिता राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८१४३८४६१७
३७			श्री डिल्ली वि.क.	का.स.	श्रेणी विहीन	९८०४७३८४६८
३८	५	स्वास्थ्य चौकी महेश्वरी	श्री सचिन श्रेष्ठ	हे.अ.	स.पाचौ	९८४२३७८५९०
३९			श्री प्रमोदकुमार साह	अ.हे.व.	स.चौथो	
४०			श्री मनसुन राई	अ.हे.व.	स.चौथो	९८१३२२७१४२
४१			श्रीमति पूर्णमाया राई	अ.न.मी.	स.पाचौ	९८०७३०१५२७
४२			श्री हेमकला राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९७४११५५४७३
४३			डोरनिधि खनाल	का.स.	श्रेणी विहीन	९८४४४७७७१०
४४	२	स्वास्थ्य चौकी बाकाचोल	श्री पवन कुमार यादव	हे.अ.	स.पाचौ	९८११७१६६६३
४५			श्री सरिता सुनुवार	अ.हे.व.	स.चौथो	९७४१००९४५८
४६			श्री सरिता के.सी.	अ.न.मी.	स.चौथो	९७४३०२३५३६
४७			श्री डम्बर कुमारी सुनुवार	अ.न.मी.	स.पाचौ	९७४२१०४०८९
४९			श्री हरेराम यादव	अ.हे.व.	स.चौथो	९८०७७५४२०६
५०			चन्द्रकला सुनुवार	का.स.	श्रेणी विहीन	९७४२१०४०८९

५१	४	स्वास्थ्य चौकी जलेश्वरी	श्री सुरेन्द्रप्रसाद साह	हे.अ.	स.पाचौं	९८१९९६८००
५२			श्री शुभम कु. मण्डल	अ.हे.व.	स.चौथो	
५३			श्री गंगामाया राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८२४७२७९५२
५५			श्री शशिकला राई	अ.न.मी.	स.चौथो	९८२३३५६४२
५६			श्री रेशिकला राई	का.स.	श्रेणी विहीन	९८२४३४९३७८

अनुसूची ६
आ.व. २०७४/७५ को वार्षिक बजेट, योजना तथा कार्यक्रम

गाउँपालिकास्तरको योजना तथा कार्यक्रम		
क्र.सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम
१	सडक पूर्वाधार	१४००००००
२	मठ-मन्दिर	७०००००
३	युवा स्वरोजगार कार्यक्रम	२५०००००
४	खेलकुद सञ्चालन	१००००००
५	खेल मैदान निर्माण	७०००००
६	विज्ञान प्रविधि	२००००००
७	अंग्रेजी माध्यमबाट कक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन	१००००००
८	विपद व्यवस्थापन	२०४४९७४
९	धर्म संस्कृति तथा भाषा संरक्षण	५०००००
१०	महिला सशक्तिकरण	१००००००
११	कृषि वन तथा वातावरण	५०००००
१२	सवारी साधन खरिद	१०००००००
१३	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र ऐसेलुखर्क पोष्टमार्टम घर निर्माण	५०००००
१४	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र ऐसेलुखर्क कर्मचारी आवास निर्माण	१००००००
१५	समपुरक कोष	४५०००००
१६	पर्यटन पूर्वाधार	१५०००००
१७	त्रिभुवन मा वि समीक्षालय हल सोलिड र प्लाष्टर	२०००००
१८	कृषिसम्बन्धि मन्त्रालयगत कार्यक्रम	५७७०५००
१९	पशु सेवासम्बन्धि मन्त्रालयगत कार्यक्रम	१८४३८८०
२०	वडा कार्यालय र कार्यालय व्यवस्थापन	४८०००००
२१	फरक क्षमतासम्बन्धि कार्यक्रम	२०००००
२२	विविध	२९२३४२०
	जम्मा	५९१८२७७४

गाउँपालिकास्तरको विषयगत योजना तथा कार्यक्रम			
क्र.सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	कैफियत
१	सडक पूर्वाधार	४८०२००००	

२	शिक्षा	२३०००००	
३	सिंचाइ	११०००००	
४	खानेपानी	७०१६०००	
५	स्वास्थ्य	१३८४०००	
६	युवा तथा खेलकुद	१९५००००	
७	युवा स्वरोजगार कार्यक्रम	२५०००००	
८	खेल मैदान निर्माण	७०००००	
९	विज्ञान प्रविधि	२००००००	
१०	अंग्रेजी माध्यमबाट कक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन	१००००००	
११	गोरेटो बाटो निर्माण	१००००००	
१२	विधुत	३९२००००	
१३	विपद व्यवस्थापन	२३९४९७४	
१४	धर्म संस्कृत, मठ-मन्दिर	३४०००००	
१५	महिला सशक्तिकरण	१५५००००	
१६	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	७६००००	
१७	कृषि, पशु, वन तथा वातावरण	८५००००	
१८	वडा कार्यालय भवन निर्माण तथा कार्यालय व्यवस्थापन	७६०००००	
१९	सवारी साधन खरिद	१०८०००००	
२०	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र ऐसेलुखर्क पोष्टमार्टम घरनिर्माण	५०००००	
२१	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र ऐसेलुखर्क कर्मचारी आवास निर्माण	१००००००	
२२	समपुरक कोष	४५०००००	
२३	पर्यटन	१५०००००	
२४	ऐसेलुखर्क शनिवारे हटिया सार्वजनिक शौचालय निर्माण	१५००००	
२५	काठेपुल निर्माण	१०००००	
२६	प्रोफाइल निर्माण	१५००००	

२७	कृषिसम्बन्धि मन्त्रालयगत कार्यक्रम	५७७०५००	
२८	पशु सेवासम्बन्धि मन्त्रालयगत कार्यक्रम	१८४३८८०	
२९	सूचनाको हकसम्बन्धि आधारभूत पत्रकारिता तालिम	२०००००	
३०	विविध	३२२३४२०	
	जम्मा	११९१८२७७४	

वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम

वडा नं. १ राखाबाङ्गदेल्को स्वीकृत वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम			
क्र. सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	कैफियत
१	लिदिङखोला लघु जलविद्युत आयोजना मर्मत सुधार तथा स्तरउन्नति	७०००००	
२	खानेपानी मर्मत शिखामानुका प्रा वि, वादस्कु, बाङ्गदेल् खानेपानी योजना	५०००००	
३	कृषि उपज प्रमाणिकरण तथा पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	१५००००	
४	स्वास्थ्य बर्थिङसेन्टर ढलान र व्यवस्थापन, पाठेघरसम्बन्धि शिविर, औजार खरीद	२५००००	
५	वडा प्रोफाइल पार्श्वचित्र	१५००००	
६	कालिका मा.वि. प्लसटु सञ्चालन कक्षाकोठा निर्माण	८०००००	
७	कालिका मा.वि. पुस्तकालय मर्मत व्यवस्थापन	२०००००	
८	राखाबाङ्गदेल् सडक निर्माणतर्फ एकमुष्ट	६१०००००	
९	विपद व्यवस्थापन कोष निर्माण	१५००००	
	जम्मा	९००००००	
मिति २०७४ साल पौष २ गतेको वडा समिति बैठकले सडक सिर्शकमा रहेको एक मुष्ट रकमलाई तपशिल बमोजिम विनियोजन गरेको छ ।			
१. कोलडाँडा गुरुङगाउँ वडा कार्यालय बाङ्गदेल् वादस्कु सडक निर्माण रु. ३१००००० लाख ।			
२. जाल्पा सप्तेश्वर राखा बाङ्गदेल् ग्रामिण सडक निर्माण रु. ३००००० लाख			
वडा नं. २ बाकाचोलको स्वीकृत वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम			
क्र. सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	कैफियत
१	शिरुडाँडा (बुढे हुँदै बगाले चौतारासम्म सडक निर्माण	२००००००	
२	खोपखर्क (बर्खे भञ्ज्याङ (बिस्खाम सडक निर्माण	२१०००००	

३	बौद्धस्कूल (माघे) देउराली सडक निर्माण	७०००००	
४	सिंदुरेदुङ्गा लिदिङ खोला पावर हाउस सडक निर्माण	११०००००	
५	माथेपा सडक निर्माण	१०००००	
६	महभीर रातपाने जोड्ने गोरेटो बाटो मर्मत	१०००००	
७	रमना प्रा.वि.देखि रेम्मासम्म गोरेटो बाटो मर्मत	१०००००	
८	चित्रे भञ्ज्याङ खानेपानी ट्याङ्की	१०००००	
९	देउसाली टोल खानेपानी इन्टेक सुधार	१०००००	
१०	पारागैरी टोल खानेपानी योजना	१०००००	
११	हजमा टोल खानेपानी योजना	२०००००	
१२	सतीघाट धर्मशाला भवन निर्माण	२०००००	
१३	तामाङ सांस्कृतिक वाद्यवादन सामाग्री खरिद तथा तालिम	१०००००	
१४	साडाकछोलिङ गुम्वा विस्वाम मर्मत तथा पुजारी सामाग्री खरीद	१०००००	
१५	किराँत राई भुमेथान घेरावार	१०००००	
१६	पाराभुमे थान व्यवस्थापन	१०००००	
१७	सिंह कालिका देवालय संरक्षण	१५००००	
१८	हरिसे गुम्बा मर्मत	२०००००	
१९	शिव मन्दिर बरफेद	१०००००	
२०	पाराचर्च व्यवस्थापन	१०००००	
२१	उन्नत विउ विजन भन्डारण	१०००००	
२२	महिला लक्षित कार्यक्रम	२०००००	
२३	सुनुवार सेवा समिति व्यवस्थापन	१०००००	
२४	दलित बाजा सेट खरिदर तालिम	१०००००	
२५	विद्यार्थी खेलकुद सामाग्री खरिद	१०००००	
२६	स्वास्थ्यचौकी फ्रिज, ग्यासचुलोसेट, क्यानुला खरिद र वर्थिङ सेन्टर व्यावस्थापन	१५००००	
२७	विपद व्यवस्थापन कोष निर्माण	१०००००	
२८	युवा तथा खेलकुद	३०००००	
	जम्मा	९००००००	
वडा नं. ३ ऐसेलुखर्कको स्वीकृत वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम			
क्र. सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	कैफियत
१	आहाले-राईटोल सडक निर्माण	५०००००	

२	आहाले-छुकाटोल सडक मर्मत	३०००००	
३	रैकर-धोद्रे सडक निर्माण	६०००००	
४	गिर खेल्ने डाँडा भूले सडक निर्माण	३५००००	
५	आहाल डाँडा टिवान सडक मर्मत	३०००००	
६	भोगटेनील बुवा ओयड सडक निर्माण	१००००००	
७	रा.प्र. आधारभूत विद्यालय पिडडाँडा पातेल सडक निर्माण र मर्मत	४०००००	
८	बगाले चौतारा-पारा सडक निर्माण	१००००००	
९	जौडाँडा रिजर्भ ट्याङ्गी निर्माण	४०००००	
१०	ऐसेलुखर्क साविक वडा ४ खानेपानी मर्मत	१०००००	
११	ठोकर-भस्मे-पातेल खानेपानी मर्मत तथा ट्याङ्गी निर्माण	५०००००	
१२	लुकुवा खानेपानी निर्माण	३००००	
१३	खानेपानी मर्मत कोष	१०००००	
१४	मुलधारा शिव मन्दिर निर्माण	१५००००	
१५	सेति देवी मन्दिर मर्मत	२०००००	
१६	तमु गुम्वा मर्मत दिम्मा	५००००	
१७	खेलकुद	१०००००	
१८	शनिबारे हटिया चर्पी निर्माण	१५००००	
१९	बाडखोला-खत्री गाउँ लबुवा सिंचाइ कुलो मर्मत	१५००००	
२०	आहाले थामखर्क गोरेटो बाटो मर्मत	५००००	
२१	स्वास्थ्य औषधी खरीद	७००००	
२२	विधुत पोल खरीद	२५०००००	
	जम्मा	९००००००	

वडा नं. ४ जलेश्वरीको स्वीकृत वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम

क्र. सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	कैफियत
१	कात्तिके-दिप्दी देम्लीटार सडक निर्माण	२५०००००	
२	रमिते समूह भवन - काँडे ग्रामीण सडक सभै तथा निर्माण	१५०००००	
३	बलङ्गा सोलु (बावियो खर्क देम्लीटार सडक सभै तथा निर्माण	१००००००	
४	वडा कार्यालय भवन प्राङ्गण सम्याउने र सिलिङ निर्माण	८०००००	
५	थापादेल क्रिष्चियन चर्च भवन निर्माण	५०००००	
६	गुराँस आधारभूत विद्यालयदेखि डाँडाखर्क जानेगोरेटो मर्मत	३०००००	
७	सिम्ले खोला थापादेल सिंचाइ कुलो मर्मत	१५००००	
८	सिम्ले खोला दोर्पु खा.पा.यो.	२५००००	
९	रिद्धाबोटे खा.पा.यो. मर्मत	१०००००	
१०	सिम्ले मा.वि. खेल मैदान निर्माण	४०००००	

११	गुराँस आधारभूत विद्यालय पर्खाल निर्माण	१०००००	
१२	गौडे खोला काठेपुल निर्माण	१०००००	
१३	तिन्टाटने बुलबुले खा.पा.यो.	३०००००	
	जम्मा	८००००००	

वडा नं. ५ महेश्वरीको स्वीकृत वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रम

क्र. सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	कैफियत
१	बन गाउँ सडक निर्माण	७५००००	
२	तिन्तेफार कृषि सडक निर्माण	७५००००	
३	फापरस्वारा-ज्योतिप्रा.वि. सडकनिर्माण	५०००००	
४	वडा कार्यालय भवन तुइनटार सडक निर्माण	४००००००	
५	राजवृक्ष-मेकु खोला सिंचाइ कुलो मर्मत	१६७०००	
६	चम्लादह सिंचाइ कुलो मर्मत	१६७०००	
७	दिन्कु सिंचाइ कुलो मर्मत	१६६०००	
८	बनगाउँ विद्युत विस्तार	५०००००	
९	महिला क्षमता अभिवृद्धि	१५००००	
१०	दलित चेतना मुलक तालिम	१५००००	
११	स्वास्थ्य चौकी सालनाल हाले खाडल निर्माण	३००००	
१२	स्वास्थ्य चौकी फर्निचर निर्माण	८००००	
१३	प्रसुतिगृह सामाग्री खरीद	३००००	
१४	आकस्मिक औषधी खरिद	५००००	
१५	गाउँ घर क्लिनिक भवन निर्माण	७००००	
१६	स्वास्थ्य चौकी खानेपानी ट्याङ्की खरीद	२००००	
१७	स्वास्थ्य चौकी भवन मर्मत	९००००	
१८	स्वास्थ्य चौकी भवन विद्युत जडान	३००००	
१९	ज्योति प्रा.वि. भवन मर्मत	१५००००	
२०	युवा तथा खेलकुद	१५००००	
२१	किराँतसँगैहालय निर्माण	५०००००	
	जम्मा	८५०००००	

वडा नं. ६ ज्यामिरेको स्वीकृत वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम

क्र. सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	कैफियत
१	वडा कार्यालय भवन निर्माण	२००००००	
२	कार्यालय व्यवस्थपन तथा मोटरसाइकल खरिद	५०००००	

३	सिलौरी-काभ्रे चंखुले (सल्ले ऐसेलुखर्क सडक निर्माण	१५५००००	
४	नेपाने-पाडेचौर थामफेदी सडक निर्माण	५५००००	
५	डुम्रेधारा पानी-आहाले सिलौरीघाट सडक मर्मत	१०००००	
६	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ भवन निर्माण	२५००००	
७	कालीछागा उत्तिसे मुहान खा.पा.यो. निर्माण	७०००००	
८	कालीखोला मुहान गरीनेपाने खा.पा.यो.	३०००००	
९	शान्तोदय मा.वि. ग्राउण्ड तथा पर्खाल योजना	३५००००	
१०	सूर्य ज्योति प्रा.वि. भवन तथा छाना मर्मत	१०००००	
११	विधुत टि.ओ.डि. मिटर जडान	२०००००	
१२	महिला जागरण तथा अभिमुखिकरण गोष्ठी	१०००००	
१३	युवा, बालबालिका तथा खेलकुद	१०००००	
१४	विविध खानेपानी मर्मत	१०००००	
१५	विपद कोष	१०००००	
१६	फलफूल तथा तरकारी खेती	१०००००	
१७	भेडाखोरदेखि साविकको मूलबाटो महेश्वरी सीमासम्म गोरेटे बाटो निर्माण	१०००००	
१८	ओखरबोटे खा.पा.यो. साविक ज्यामिरे १	४०००००	
१९	साविक वडा नं. ३, ४ सीमानाबाट दुदुवा रिद्धाबोटे महेश्वरी सीमासम्म गोरेटो बाटो	२०००००	
२०	स्वास्थ्य चौकी औषधि दुवानी र विधुत वाइरिङ	२०००००	
	जम्मा	८००००००	

वडा नं. ७ माक्पाको स्वीकृत वडास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम

क्र.सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	विनियोजित रकम	कैफियत
१	स्वास्थ्य औषधी दुवानी तथा खरीद	८४०००	
२	महिला तान बुनाई कार्यक्रम	१०००००	
३	अपांग क्षमता विकास	१०००००	
४	बालबालिका प्रशिक्षण तथा प्रतिभा विकास	६००००	
५	जेष्ठ नागरिक सम्मान	५००००	
६	शाकेलासिली संरक्षण	५००००	
७	भलिबल खेल मैदान निर्माण	३०००००	
८	जीर्ण खानेपानी मर्मत	२७९६०००	
९	मुलबाटो मर्मत	१५००००	
१०	स्थानिय सिंचाइ मर्मत	३०००००	

११	पेल्ट्रिक सेट मर्मत	२००००	
१२	मोटरसाइकल खरीद	३०००००	
१३	सडक निर्माण	४२७००००	
	जम्मा	८५०००००	
वडा भरिको कुल जम्मा		६०००००००	६०००००००

खण्ड (च)
गाउँपालिकाको गतिविधिहरू

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री जीवन निरौलाका साथमा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयका कर्मचारीहरु ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा स्थानीय निर्वाचन २०७४ नव निर्वाचित जनप्रतिनिधि ज्यूहरु सपथ ग्रहण गर्ने तयारीमा ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका स्थानीय तह निर्वाचन २०७४ नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिज्यूहरुको सपथ ग्रहण कार्यक्रम २०७४ असार १८ गते ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका अध्यक्ष श्री विश्वनाथ निरौलाज्यू पदभार ग्रहण गर्नुहुँदै ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री पुष्पकला भुजेल ज्यू पदभार ग्रहण गर्नुहुदै ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको पहिलो बैठक बस्ने तयारीमा ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको पहिलो बैठकका केही भलकहरु ।

ऐसेलुखर्क गाउँसभा २०७४ साउन १८ गते पहिलो गाउँसभाका केही भलकहरु ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका आ.व. २०७४/०७५ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट सार्वजनिकीकरण समारोह २०७४ भाद्र २१ गतेको केही भलकहरु ।

चौथो परिवार नियोजन दिवस २०७४ का केही भलकहरु ।

चौथो निजामती सेवा दिवस २०७४ का एक भलक ।

२ नं. वडा वाकाचोल वडाअध्यक्ष श्री सन्तवीर तामाङज्यू पदभार ग्रहण गर्नुहुँदै ।

३ नं. वडा ऐसेलुखर्का वडाअध्यक्ष श्री राजेशकुमार राजभण्डारीज्यू पदभार ग्रहण गर्नुहुँदै ।

कृषि मेला प्रदर्शनी, २०७४ का केही भलकहरु ।

अध्यक्ष श्री विश्वनाथ निरौलाज्यू र उपाध्यक्ष श्री पुष्पकला भुजेलज्यू कृषि मेला प्रदर्शनी, २०७४ मा सहभागी कृषकहरुलाई कदर पत्र प्रदान गर्नुहुँदै ।

अध्यक्ष श्री विश्वनाथ निरौला ज्यूवाट बालसेवा समाजका प्रतिनिधि श्री युवराज रिजाललाई कदर पत्र प्रदान गर्दै ।

३ नं. वडाअध्यक्ष श्री राजेश कुमार राजभण्डारी ज्यूवाट बाल सेवा समाजका अध्यक्ष चन्द्रकला भुजेललाई कदर पत्र प्रदान गर्दै ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा प्रतिनिधि सभा सदस्य मा. श्री विशाल भट्टराई ज्यूलाई स्वगत गर्दै ।

३ नं. वडा लाई ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको पहिलो पूर्ण सरसफाई युक्त वडा घोषणा कार्यक्रम ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. २ बाकाचोलस्थित देउरालीवाट देखिएको महालंगुर हिमश्रृंखलाको मनोरम दृश्य ।

ऐसेलुखर्क सगरमाथा डोजाड कराते प्रतियोगिता २०७४ का केही फलकहरु ।

प्रतिनिधि सभा सदस्य मा. श्री विशाल भट्टराईज्युलाई आफ्नो कार्यकक्षमा स्वागत गर्नुका साथै गाउँपालिकाको विकासका सम्बन्धमा माग पत्र बुझाउनुहुँदै अध्यक्ष श्री विश्वनाथ निरौला ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. २ बाकाचोलमा रहेको पर्यटकिय स्थल देउराली पोखरी ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा जिल्ला समन्वय अधिकारी श्री राजन कुमार वि.सि.ज्यू र समन्वयका कर्मचारीहरुलाई स्वागत गर्दै ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री एकदेव अधिकारीज्यूलाई स्वागत गर्दै ।

ऐसेलुखर्क गाउँसभा २०७४ चैत ५ गतेको केही भलकहरु ।

१०८ औं अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस २०७४ फागुन २४ गतेको केही भलकहरु ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. ३ का पदाधिकारीहरु । साथमा वडा सचिव श्री युवराज फुयल ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा एकिकृत धुम्ती शिविरपश्चात्को सामूहिक तस्बिर ।

आधारभूत उद्घोषण तथा पत्रकारिता तालिमका केही भलकहरु ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख श्री बाबि चाम्लिङ र जिल्ला समन्वय अधिकारी श्री शरदकुमार पोखरेलज्यूलाई स्वागत गरिंदै ।

जिल्ला समन्वय प्रमुख श्री बाबि चाम्लिङज्यूले आफ्ना भनाई राख्नुहुंदै ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. १ राखावाइदेला पदाधिकारीहरू । साथमा वडा सचिव श्री छविलाल खनाल ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. २ बाकाचोला पदाधिकारीहरू । साथमा वडा सचिव श्री पूर्ण तामाङ ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. ४ जलेश्वरीका पदाधिकारीहरू । साथमा वडा सचिव श्री रमेश भट्टराई ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका वडा नं. ५ महेश्वरीमा मुठा बनाई सम्बन्धि १५ दिने तालिम समापन कार्यक्रम ।

वडा नं. २ वाकाचोलमा शेर्पा सञ्चार समूह नेपाल उद्योग तालिम समापन कार्यक्रम ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाद्वारा सञ्चालित युवा लक्षित स्वः रोजगारमुखी ५५ दिने निःशुल्क तालिमसमापन समारोह मिति २०७५/२/२२ गते ऐसेलुखर्क -७ माकपा ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा स्थानीय तह जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम ।

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकामा ३ महिने ढाका बनाई तालिममा सामाग्री हस्तान्तरण तथा समापन कार्यक्रम २०७५ ।

सन्दर्भ सामग्री

1. National Population and Housing Census, 2011 (National Report), CBS Nepal
2. National Population and Housing Census, 2011 (VDC and Municipalities), CBS Nepal
3. National Population and Housing Census, 2011 (Ward wise), CBS Nepal
4. National Population and Housing Census, 2011 (Caste/Ethnicity & Language), CBS Nepal
5. National Sample Census of Agriculture Nepal, 2011/12 (National Report)
6. National Sample Census of Agriculture Nepal, 2001/02 (National Report)

नयाँ वर्ष २०७५ सालको आगमनसँगै
ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको विकास र
समृद्धिमा सबै नागरिकहरू, जनप्रतिनिधिहरू,
कर्मचारीहरू, विकासप्रेमी विभिन्न सङ्घ
संस्थाहरू, वृद्धिजीविहरू, पेसाकर्मीहरू एवं समस्त
गाउँबासीहरूमा एकताबद्ध भई अघि बढ्न प्रेरणा
मिलोस् । ऐसेलुखर्कको पहिचानमा गर्व गर्ने सबै
आमाबुबा, दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा नयाँ
वर्ष २०७५ सालले सुख, शान्ति, समृद्धि एवं
सु-स्वास्थ्यको ढोका खोल्न सकोस् । सबैमा हार्दिक
मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

जीवन निरौला
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पुष्पकला भुजेल
उपाध्यक्ष

विश्वनाथ निरौला
अध्यक्ष

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका

१ नं. प्रदेश, खोटाङ, नेपाल